

KELEIVIS

No. 43

Telephone:
So. Boston, 596

80. BOSTON, MASS., 24 SPALIŲ-OCTOBER, 1917 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 596

Metas XII.

Rusijos planas Pasaulinei Taikai.

Taikos Kongresas turės susidėti iš visų Tautų Liaudies Atstovų.

BELGIJAI NUOSTOLIAI TURI BUT ATMOKĖTI IS TARPTAUTINIO FONDO.

Abi kariaujančios pusės turi grąžinti užgriebtus kraštus.

Petrogradas 21 spaliu.—Darbininkų ir Kareivių atstovų Tarybos centralinis Pildomasis Komitetas formoje instrukcijų siūniamam Paryžiui valstybių konferencijai Rusijos pasiuntiniui M. Skobelevui paskelbė Rusijos planą pasaulinei taikai įvykdyti.

Rusijos taikos planas susideda iš 15 straipsnių ir paliečia viso pasaulio tautas.

Rusijos reikalavimų programą

1. Vokietijos pasitraukimas iš Rusijos ir autonomija Lenkijai, Lietuvai ir Latvijai.

2. Autonomija Turkijos Armenijai.

3. Alzas-Lotaringijos priklausomybės klausimą išspręsti turi būti palikta tų kraštų gyventojų nubalsavimui pasitraukus iš ten kariaujančių valstybių armijoms.

4. Atstatymas Belgijos senosios ribos ir atlyginimas nuostolių iš Tarptautinio fondo.

5. Atstatymas Serbijos ir Černogorijos ir minėtas nuostolių atlyginimo budas. Serbijai atviras kelias prie Adriatiko jūros. Bosnijai ir Hercegovinai autonomija.

6. Balkanų nesutaikomiems distriktais laikinoji autonomija ir jų priklausomybės klausimui išspręsti visuotinas tų distrikto gyventojų nubalsavimas.

7. Rumunijos atstatymas senosios ribos ta išlyga, kad ji pripažintų Dobrudžę autonomiją ir žydams lygias teises.

8. Italų provincijai Istrijai —autonomija ir priklausomybės klausimui išspręsti visuotinas gyventojų nubalsavimas.

9. Gražinimas Vokietijai jai atimtų kolonijų.

10. Atstatymas Graikijos ir Persijos.

11. Neutralizacija visų perplaukų, vedančių į atviras juras, taipgi Suez ir Panamos kanalų. Laisvė prekybos laivams ant jūrų. Panaikinimas tiesos karės metu torpeduoti prekybos laivus.

12. Visos kariaujančios valstybės privalo atsisakyti nuo karinių atlyginimų bei kontribucijų reikalavimų kokioj nebu formoj, išskyrus tuos pinigų grąžinimo, kurie praleisti nelaisvųjų už laikymui. Visos kontribucijos karės metu paimtos iš užkariautų kraštų turi būti sugrąžintos.

13. Prekybos sutartys negali būti remiamos taikos sutarčių pamatais; kiekvie-

na šalis veikia savarankiai savo prekybos apsaugojimui, bet visos šalys turi atsisakyti nuo ekonominės blokados po karį.

14. Taikos sąlygas turi nustatyti Taikos Kongresas, susidedantis iš žmonių išrinktųjų atstovų, užtvirtintų parlamentais. Neturi būti daroma jokios slaptos diplomatiškos sutartys, priešingos žmonių teisėms.

15. Laipsniškas nusiginklavimas ant sausžemio ir vandenyno, įsteigimas nemilitarizacijos zonių, priešingai sistemoms kvičiams prašalinti.

Be to Rusijos atstovai, duota Rusijos reikalavimas, duota Rusijos reikalavimas, kad valstybės išduotų savo socialistų delegatams pasportus į Stokholmo konferenciją.

PAŠAULIO SOCIALISTŲ MANIFESTAS.

Pereitą savaitę (19 spaliu) Tarptautinės Taikos socialistų konferencijos organizatyvūs komitetas Stokholme išleido savo manifestą, reikalaujantį kuoveikiaušios taikos. Manifesto turinį, pirmą negu jis liko paskelbtas, užgrybė visų šalių socialistai, todėl manifestas kalba visų šalių darbininkų vardu.

Manifestas pabrėžia, kad iš trijų metų karės vedim patirimų įsitikinta, kad ne viena kariaujančių pusių negali pilnai šios karės laimėti netik šiais 1917. bet ir 1918 metais ir net nekad, jeigu ir ji testųsi kasžir kaip ilgai. Todėl manifestas užreiskia, kad ši pasaulinė karė turi užsibaigti be užkariavimų ir be kariškų atlyginimų. Už nuostolius sunaikintiems kraštams: manifesto užreiskimu tur atlyginti tam tikslui įsteigtas tarptautinis fondas.

Manifesto turinys beveik lygiai toks pat kaip ir Rusijos taikos sąlygų programą, su tuo tik skirtumu, kad socialistų manifeste reikalaujama Savistovybės: Suomijai, federatyviais ryšiais surištai su Rusija, taipgi to paties Lenkijai ir Lenkijos dalims esančioms p Vokietijos bei Austrijos valdomis pilnos teritorinės autonomijos. Taipgi reikalaujama autonomijos visom i Rusijos valstybė sudėtoms skirtingoms tautoms, kurios turi būti su Rusija surištoms federacijos ryšiais.

Be to reikalaujama savistovybės Bohemijai, suvienijant visus čekus į vieną valstybę, surištą su Austrija federacijos ryšiu.

Politinės savistovybės Arijai, surištai federacija su Anglija. Žydų klausimas turi būti išspręstas bendru tautų aptarimu. Austrija, Lenkija ir Rumanija turės globoti žydų koloniją Palestinoj.

Manifestas reikalauja visų šalių nusiginklavimo ir tarptautiniams nesutikimams taikyti tarptautinio parlamento.

SOCIALISTŲ BALSAI NE-PAPRASTAI AUGA.

Pereitą savaitę Buffalo mieste buvo majoro rinkimai. Kandidatų į majorus buvo trys: republikonas, demokratas ir socialistas drg. F. P. Brill.

Kiek iki šiol žinoma, tapo išrinktas demokratų kandidatas Furmanas, gavęs 18,414 balsų. Republikonas Buch gavo 14,695 balsus, o socialistas 14,341. Šitos skaitlinės da turi būti patikrintos ir tikimasi, kad socialistų balsų bus kur-kas daugiau.

Bet kad ir būtų tiek, kiek dabar paskelbta, tai ir taip pasirodo didelis socialistų laimėjimas. Renkant prezidentą Wilsoną 1916 metais Buffalo mieste socialistai gavo iš viso 2,700 balsų, gi šiemet jau 14 tukstančių su simtais. Vadinas socialistų balsai užaugo 530 nuosimčiai.

"MILWAUKEE LEADER" SKUNDŽIA PAČTĄ.

Kaip jau žinoma, šalies pačtos viršininkas Burleson yra atėmęs beveik visiems socialistiškiems laikraščiams antros klesos siuntinių teises. Tas reiskia, kaip ir uždaryma laikraščius.

Vienas didžiausiųjų Amerikos socialistų dienraščių "Milwaukee Leader" patraukė pačtos viršininką teismui.

Tokia byla, žinoma, negreit užsibaigs, bet pačiam laikraščius ir darbininkiskai spaudai, apskritai, turės ji didelę reikšmę. Byla turės nuspresti ar krasos viršininkas turi teisę uždaryti laikraščius, ar ne.

DARBAS ARSINALE SU-STABDYTAS.

Watertowne, Mass., netoli Botono, kur statyta \$8,000,000 vertės arsenalui triobos ir dirbtų karinę medžiagą, 23 spaliu darbas liko pertrauktas iš prieštasties susireikavimo 900 darbininkų, dirbančių prie budavojimo arsenalo triobų, kada prie jų streikierių prisidėjo da 2,000 darbininkų, dirbančių amunicija. Darbininkai reikalauja pripažinimo unijos. Taigi dabar streikuoja jau 2,900 darbininkų ir karė darbas visai čia sustabdytas.

NELEIDO HILLQUITUI KALBĖTI KAREIVAMS.

Paimti New Yorko valstijos naujokai į Upton stovyklą norėjo parengti prakalbas ir pakvietė kalbėtoją d. M. Hillquitą. Tačiau generalas Bell atsisakė leisti socialistui kalbėti kareiviams. Hillquitas spaudoje šitokią gen. Bell uždarymą nupeikia, sakydamas, kad kareiviams daugiau negu kam nors kitam reikia žinot teisybę, kokiose gyvenimo sąlygose jie palieka savo šeimynas.

LAWRENCE STREIKAS.

Virš 300 darbininkų iš Plymouth Mills fabriko 22 spaliu pametė darbą, reikalaudami 10 procento algos pakėlimo. Jų reikalavimas atmetas, todėl darbininkai susireikavo.

Mokiniai sustreikavo ir reikalauja socializmo.

"Boston Globe" praneša, kad New York'e ir Brooklyn'e streikuoja nuo 10 iki 15 tukstančių lankančių mokyklų vaikų. Sustreikavusieji mokiniai 22 d. spaliu padarė savo demonstraciją, nešdami vėliavas su antrašais: "Mes reikalaujame socializmo." "Mes reikalaujame cukraus." Šalin pragyvenimo brangumas!" Šalin Gary sistema!" Visa Bronksvilės distrikto policija buvo pasiūta saugoti mokyklą, kad vaikai jų nesubombarduotų.

Svarbiausia vaikų streiko priežastis, yra taip vadinama Gary sistema mokyklose, delei kurios pereitą savaitę ivairiose miesto dalyse vaikai sustreikavo.

SOCIALISTAI NEW YORKE GAVO DAUGIAUSIA BALSŲ.

"New York Herald" daro rinkimų bandymus arba taip vadinamą "šiaudinį balavimą", kad patirus, kuri partija ateinančiuose rinkimuose galės laimėti. Iš surinktų balsų tarp New Yorko rubsiuvių, ant majoro daugiausia gavo socialistų kandidatas drg. Hillquit. Iš kiekvieno šimto balsuotojų 76 balsavo už socialistą. Demokratas gavo 18, o republikonas tik 10 balsų. Kapitalistai nusigandę.

SOCIALISTAI ISTESINTI.

Socialistų Partijos sekretorius Adolf Garmer iš Chicago, kun. Daniel Le Roy ir 9 kiti iš Michigan valstijos socialistai, kurie buvo areštuoti ir kaltinami už suokalbį prieš konstitucijos įstatymą, pereitą savaitę liko paleisti. Jų byla nagrinėjo Agstesnysis Jungtinių Valstijų teismas Grand Rapids, Mich. mieste. Teismas testė 10 dienų ir galų gale teijėjas kaltinamus išteisino.

Kaip tik paskelbta kaltinamųjų išteisinimo nuosprendis, tuojuos miesto gatvėse darbininkai padarė didelę demonstraciją, išreikdami savo džiaugsmą iš to avo pergalės.

RUSAI SUNAIKINO VOKIEČIŲ TRANSPORTĄ.

Petrogradas paskelbė, kad rusų submarinas Rygos užlajoj paskandino vokiečių transportinį laivą ir spėjama, kad taipgi nuskendo didelis vokiečių drednautas, kurį paleista buvo dvi torpedos.

Rusų laivynas, kuriam vokiečiai buvo atkirę kelią prie Mun salos, laimingai išsigelbėjo iš spąstų.

RUSAI SUMUSĖ KURDUS.

Iš Petrogrado pranešama, kad Kurdistanė, i pietus nuo Van ežero, rusams pasisekė sumusti kurdus. Rusai užėmė du kaimus, daug paėmė nelaisvėn, daug išmušė, o likusius nuvarė iki Zabo upės.

RUSAI ATSIKAKO BRO-LIUOTIS SU VOKIEČIAIS.

Spaliu 20 d. Naroc ežero fronte vokiečių kariūnenė, kaip praneša britiškoji admiralicija, bandė susibroliuoti su rusais kareiviais, bet rusai atsakė vokiečiams šūviais. Tas pats atsitiko Rumunijos fronte. Vokiečiai mėgino tam tikrais ženkais šaukti rusus į mitingą, bet rusai ugnia jiems atsakė, sako telegrama.

Rygos užlajoj vokiečių laivynas pasiilovė veikės. Rusų žvalgų valtis niekur nepastebėjo vokiečių kariškų laivų. Ant sausžemio vokiečiai taipgi pertraukė atakas.

VOKIEČIAI PAĖMĖ 20,000 RUSŲ NELAISVĖN

Berlynas paskelbė oficiali raportą, kad vokiečių armija, kuri užėmė salą Ezel, paėmė 20,000 rusų kareivių mija, kuri užėmė Ezelio salą 100 kanuolių. Rusų armija ant minėtos salos pakliuvo į spąstus, kada vokiečių laivyno dalis persipėšė per minas Rygos užlajoje ir atkirto Ezelio salą nuo rusų laivyno. Vokiečių laivynas ties Mun sala susirėmė su rusų laivynu ir privertė j. pasitraukti.

P. SAUDARGIS NUTEIS TAS 3 METAMS KALĖJIMAN.

Povilas Saudargis, apie 40 metų amžiaus lietuvis pereitą savaitę liko nuteistas Scrantone 3 metams kalėjimui už dalinimą lapelių kuriuose buvo agituojama kad žmonės neitų registruotis kariūnenė.

Aiškaus prirodymo, kad P. Saudargis tuos lapelius platino, tečiaus nėra. Tuo lapelius dalijo žmonėms vie na nedeldienį mažas vaikas prie lietuvių bažnyčios Wilkes Barriose. Pamatė ta katalikų kunigas ir pakėlė liarmą. Užklaustas, kur jį gavo tu lapelių, vaikas atsakė, kad vienas vyras įdavė jį lapelių ir davė 5 centus kad jis juos išdalytų žmonėms. Užklaustas, kur tas vyras yra, vaikas parodė. Povilą Saudargį. Kunigo parapijonių tuojuos Saudargį sučiupo ir padavė policijai. Policija jį uždarė kalėjimui ir laikė iki šiol be jokios kaučijos. Saudargis visą laiką gynėsi, kad jis visai nekalta; tu lapelių vaikui turėjo duot kas kitas, bet tas nieko negelbėjo—nuteisė ir gana.

Povilas Saudargis turi New Yorko valstijoj farmą, bet pereitą balandžio mėnesį buvo atvažiavęs į Inkerman, Pa., ir dirbo tenai kasyklose. Pastaruoju laiku jis buvo prisirašęs prie Inkermano socialistų kuopos. Žmonės kalba, kad užtai kunigas jį ir įskundė.

DIDELIS GAISRAS BRAILOVE.

Iš Kijavo pranešama i "Novoje Vremia" kad Podoliaus gubernijoj Brailovo mieste buvo didelis gaisras. Gaisre žuvo 200 žmonių. Degtinės dirbtuvė su 1000 galionų spirito taipgi sudegė.

Explozija užmušė 4,000 žmonių.

10,000 LIKOS SUZEISTAIS SPROGUS PARAKO MAGAZINUI.

Washington 22 spaliu gauta tikrų žinių, kad Steinfeld mieste, Austrijoje, 16 d. birželio š. m. sproguo dideliu parako sandėliui 4,000 žmonių likos užmuštais ir 10,000 žmonių visai sužeistais. Šita žinią oficialiai Austrijos valdžia tik dabar patvirtino.

Po tos pasibaisėtinės eksplozijos, kuri išmetė tukšancius darbininkus į padanges, moteris atsakiusios eiti parako dirbtuvėna, bet kariūnenė privertusi jas ginklais. Daugeli jų suvarė į tas fabrikos triobas, kurios išliko nuo eksplozijos, bet galėjo nuo gaisro kožnoj valandoj sprogti.

KAREIVIAI ŽUDO MOTERIS.

Iš Romos pranešama Washington, kad Austrijos sostinėje Vienoj, Budapešte ir Pragoje pereitą savaitę buvo smarkiųjų riaušių. Delei tokos maisto sukilo daugiausiai moteris ir vaikai, kada valdžia pradėjo įmt naujokus kariūnenė. Riaušėms nuslopinti buvo pasiųsta ginkluota kariūnenė, kuri šūviais ir durtuvais išraiškė demonstrantus. 40 asmenų likos užmušta ir 150 sužeista, daugiausiai moterų ir vaikų.

SĄJUNGININKŲ KONFERENCIJA.

Kaip jau buvo rašyta, neilgo bus sąjungininkų konferencija, kurioj bus svarstomi bendri karės reikalai. Rusų valdžia pasisakė desianti visas pastangas, kad sąjungininkai priimtų Rusų Revoliucijos iškeltus balsius: Taika be užgriėmų svetimų žemių ir teisė isoms tautoms spręsti apie avo likimą.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS BAIGIASI.

Illinois valstijoje buvo angliakasių strekas. Streikiečiai iš Franklin pavieto nuarė sugrižti darban. Zinia nesako ar darbininkų algos pakėlimo reikalavimas išildyta, ar ne.

SUOMIJOS SEIMAS ATSIDARYS 1 LAPKRIČIO.

Rinkimai i Suomijos seimą atstovų pasibaigė spaliu 1 d. Iš 70,000 balsų duotų rinkimuose 60,000 teko socialistams ir buržuazijos kandidatams. Telegrama tečiaus nesako, kiek tie buržuazijos kandidatai gavo balsų. Matomai nedaug.

PASKANDINO KELIOLIKĄ LAIVŲ.

Pereitą savaitę du vokiečių skraiduoliai užpuolė kelioliką tavorinių laivų Anglijos pakrastyj, kuriuos lydėjo du anglų mininkai, ir visus juos paskandino. Kartu su tais laivais žuvo ir apie 150 žmonių.

RUSAI SUMUSĖ VOKIEČIŲ LAIVYNĄ.

Leidžiant "Keleivį" spaudon, atėjo telegrama, kad Baltijos jūrose įvyko didelis vokiečių ir rusų laivyno mušis. Telegrama sako, kad vokiečiai likos skaudžiai sumušti, 16 laivų likos paskandinta arba sugadinta.

Rusams pagalbon i Baltijos jures pribuvo jau anglų submarinai.

UŽSAKĖ 1,500.00 PORŲ ČEVEKYŲ RUSŲ ARMIJAI.

Rusų komisija Amerikoj pereitą savaitę užsakė Naujosios Anglijos dirbtuvėse 1,500,000 porų čeverių Rusijos armijai. Apskritai, sudėrėta po \$5.00 už porą.

ŽUVO 4 ZEPPELINAI.

Pereitą savaitę žuvo 4 vokiečių zeppelinai, kurie buvo nulekė bombarduoti Angliją. Grįždami namo per tirstą rūką jie pasiklydo ir nulekė Francuzijon. Francuzai tris jų nušovė žemėn, o vienas pritrūkęs gazono pats nusileido ir likos suimtas.

APIPLĖSĖ BANKĄ.

Netoli Grand Rapids, Mich., likos išplėstas farmierų bankas pereitą savaitę. Plėšikai sudraskė dinamitu geležinę kasą ir pavogė \$22,000.

RUSIJŲ PRASIDEDA PLĖSIMAI.

Pietų Rusijoj prasidėjo plėsimai. Netoli Vladikaukazo 200 plėšikų, norėdami apiplėšti traukinį, išardė geležinkelį ir trukis sudužo. Apie 100 žmonių likos užmušta ir sužeista.

FRANCUZAI SU ANGLAIS VĖL MUŠA VOKIEČIUS.

Londons paskelbė 23 spaliu, kad jungtinioji francuzų ir anglų armija Ypres fronte atakavo vokiečius. Vokiečiai bandė padaryt kontrataką, bet buvo atmušti.

ANGLAI NETEKO 14,096 ŽMONIŲ.

Bėgiu užperitos savaitės anglai neteko 277 oficerių ir 25,09 kareivių užmuštais ir 837 oficerių ir 10,473 kareivių sužeistais. Taip skelbia valdžia.

MEKSIKIEČIAI VĖL UŽPUOLĖ AMERIKOS GYVENTOJUS.

Ties Torlingua pereitą savaitę meksikiečiai plėšikai vėl buvo įsiveržę i Texas valstiją ir išsivare 10 arklų. Farmeriai plėšikus vijosi, bet nepagavo.

SKAITYTŲJŲ DOMAI.

Už visokius pagarsinimus ne Administracija, ne Redakcija neatsako. Kiekvienas "Keleivio" skaitytojas tame vaduokitės savo protu. 'Kel.' Administracija.

Ar šlap, ar kitaip dalyką versime, o vis prieiname prie vieno ir to paties išvedimo, kad sudemokratizuot Vokietiją kaip lygiai ir kitas šalis gali ne valstybės su savo militarizmais, bet proletariatas. Ir tik proletariatas yra lemta užbaigt šią pasaulinę karę ir ant griuvusių senos galybės būdovu tapti naujas, gražesnis gyvenimas.

Kas nieko neveikia
To niekas nepelkia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos nepraso

MONTELO, MASS. Atsitarė paskaitų kursas.

Spalių 10 d. čionai buvo pirmą paskaitą iš visos eilės L. T. Namo bendrovės surengtu paskaitų šiam sezonui. Paskaitos bus skaitymos kas seredos vakarą L. T. Namo svetainėje.

Pirmą paskaitą skaitė g. F. J. Bagočius temoje "Marsas ir jo gyventojai." Savo paskaitoje prelegentas aiškino tuos visus spėjimus, kokius daro astronomai apie Marso gyventojus. Visgi neskatantiems raštų žmonėms paskaita buvo įdominga. Gaila tik, kad dėl menko išgarsinimo žmonių nedaug susirinko.

Pirmą paskaitos skaitymo g. F. J. Bagočius aiškino savo su A. Liutkum santykius, arba A. Liutkaus neteisingą Bagočiaus apkaltinimą. Kiek teko sužinoti, tai publikos didžiuliu nepatenkintu, nes sakė, tai ne mūsų dalykas, tik Bagočius su Liutkum, jie tegu sau ieško teisybės teisme, gi viešas susirinkimas ne tokiems dalykams skaitomas.

Moterų vakaras.

Spalių 14 d. L.M.P.S. 22 kuopa turėjo savo vakarą. Buvo koncertas ir prakalbos. Drgė. M. Michelsonienė iš So. Bostono kalbėjo temoje "Kodėl moteris turi turėti lygias politiškas teises." Prakalba buvo gana nuosekli ir patenkinanti. Gi dr-gė Vl. Ulčinskaitė iš So. Bostono, baigusi ligonių prižiūrėtojos mokslą, skaitė paskaitą "Apie gimdymų kontrolę."

Koncerto programa išpildė daugiausiai pacios moteris dainomis, muzika ir deklamacijomis. Du muzikantai (italai, pavardežiai nepamenu) puikiai paskambino gitara ir mandolina.

Moterims vakaras pavyko. Publikos buvo pilnutinė svetainė. Prie minėtų moterų kuopos prisirašė 2 naujos narės. Aukų lėšoms padengti surinkta \$14.00.

Pagirtina, kad mūsų progresistės suskato energingai darbuotis.

H. K. Maziukas.

SCRANTON, PA. Gausi auksa kun. Mockaus bylai.

Lietuvių kooperacijos bendrovė nors jau išbandė, rodo, visai jai žinomas priemonės suorganizavimui reikalingo skaitliaus lietuvių, bet visgi kol-kas siekis da neatsiektas. Kad tatau atsiekus, koop. bendrovė nutarė pakviesti pagarsėjusį kalbėtoją kun. M. X. Mockų, statant jam išlygas, kad turėsiąs kalbėti agitatyviškojo delei kooperacijos tendencijoj. Gauta atsakymas, kad jis apsiima, tik reikalauja, idant kooperat. bendrovė iškalno paaukautų jo bylos reikalams 50 dolerių. Kooper. bendrovė savo susirinkime apsvačius svarbų Mockaus bylos ir priešus prie išvedimo, kad ta byla yra laisvę mylinčių žmonių kova už laisvę žodžio, ką nor užgniaužti juodoji armija, nutarė reikalaujamą sumą paaukaut. Tačiau, kad kooper. bendrovės kasoje nėra tiek atliekamo kapitalo, tai nutarta tarpe lietuvių parinkti aukų. Surinkta \$39 dolerių. Šitos sumos aukautoj vardai pagarsinta "Laisvėje", gi \$18.05 sumą suaukavusių vardus pasiūčiame "Keliavimui." Vadinasi reikalaujama suma likosi pasiūsta kun. M. X. Mockaus bylos vedimui, ir tikimės dar Mockaus prakalbą išgirsti. Aukavusiems reikia tarti viešą aciu už paremi-

mą dviejų svarbių reikalų, t.y. kovos už laisvę žodžio ir sykiu kooperacijos reikalo.

K. S. Puras.

Žuvę lietuviai.

28 birželio anglų kasyklose likos užmuštas lietuvis Jonas Sinauskas, 29 metų amžiaus nevedęs vyras. Paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Joniškėlio parapijos. Buvo doras vaikinai, mėgo skaitymą.

Rug-sėjo 6 d. besimaudydamas prude prigirė Aleksandra Mineika, 55 metų amžiaus vyras—našlys. Paliko du sūnų ir nemenką turėta. Palaidota jį anglų kapinėse Dunmorej. Velionis Amerikoj išgyveno 30 metų. Paėjo iš Vilniaus gub., Butrimoniu valsčiaus, Grekonių kaimo. Žmogus buvo lankomo budo ir malonus.

22 birželio Worcester, Mass. patiko nelaimė ir ten išvažiavusį Motiejų Gavią—gatvekaris jį užbėgo ir mirtinai sužeidė; nugabentas ligonbutin greit mirė. Jo kunas likos pargabentas į Scrantoną ir čia Sv. Jucapoz kapinėse palaidotas. Velionis buvo 26 metų amžiaus. Amerikoj išgyveno 3 metus. Paėjo iš Suvalkų gub., Kalvarijos pavieto, Udrijos parapijos, Burtimiskų kaimo. Paliko tris brolius ir dvi seseris. Vaikinas buvo doras ir mėgo skaityti raštus.

Liepos 11 d. pasimirė Magdalena Ulinauskienė, 68 metų senutė. Paliko vyrą, sūnų, išėjusį daktaro mokslą ir ištekęsiją dukterį. Velionė paėjo iš Suvalkų gub., Mariampolės pav., Panemunio parapijos, Pavitės kaimo. Amerikoj išgyveno 19 metų. Moteris buvo pavyzdinga namų šeimininkė ir teisybė mylinči. Palaidota su nepriugulmingos bažnyčios kunigo Petrasiaus patarnavimais lietuvių tautinėse kapinėse.

Tai bus jiems lengva svetimajame žemėlė.

J. Petrikys.

TERRE HOUTE, IND. Margumynai.

Iš šio miesto kariumenėn paėmė da tik tris lietuvių vyrus: Jurgį Klimą, Antaną Klubutį ir Julijų Šarakauską. Ši pastarąjį po 9 dienų paleido, užmokėję 16 dol. algos.

Spalių 13 d. tulas lietuvis užėjęs į vieno žydo smulkę, kad išsigėrus stiklą alaus. Jam įnešus tuojaus jį apstojo nepažįstami vyrai, užėmė burną, kad nešauktų pagalbos ir iškraustė visus kinešius, pasiimdami visus pinigų, patį gi apstumdę, išmetė iš smulkės laukan. Tai gi lai bus pamokiniu kitiems, kad neitų nežinomon vieton.

Lietuvių broliškos pašalpos dr-ja Sėtnas, kaip "Keliavimui" buvo rašyta labai silpnai gyvuoja. Kaltinama dr-jos valdyba, aš gi manau, kad kaip tik atbulai yra laisvę mylinčių žmonių kova už laisvę žodžio, ką nor užgniaužti juodoji armija, nutarė reikalaujamą sumą paaukaut. Tačiau, kad kooper. bendrovės kasoje nėra tiek atliekamo kapitalo, tai nutarta tarpe lietuvių parinkti aukų. Surinkta \$39 dolerių. Šitos sumos aukautoj vardai pagarsinta "Laisvėje", gi \$18.05 sumą suaukavusių vardus pasiūčiame "Keliavimui." Vadinasi reikalaujama suma likosi pasiūsta kun. M. X. Mockaus bylos vedimui, ir tikimės dar Mockaus prakalbą išgirsti. Aukavusiems reikia tarti viešą aciu už paremi-

K. P.

BAYONNE, N. J. Moteris darbuojasi.

Pasižvelgus į Amerikos moterų judėjimą, pastebimi neužginčijama faktą, jog tas judėjimas smarkiai stiprėja ir plečiasi. Moterų sufragisčių pikietavimas prie Baltojo Namo vartų ir grūdimas jų į kalėjimus už reikalavimą pripažinti joms lygias pilietiškas teises, nepasilekia be savo gerų tam moterų judėjimui rezultatų.

Gyvenant Amerikos visuomenėje visi tos visuomenės gyvenimo apsirėškimai paliecia ir mumis. Taigi ir mūsų lietuvių moterų judėjimas ytin stiprėja. L. M. P. Susivienijimas sparčiai auga.

Acia Elizabetho L.M.P.S. 4-tos kuopos pagalbai likosi sutverta ir čionai moterų progresisčių susivienijimo 45 kuopa.

Tai jaunutė kuopelė jau parengė ir prakalbas, kurios įvyko 15 dieną spaliu. Kalbėjo dr-gė Z. Puišutė, temoje "Moteris vergija ir jos kelias prie išsiluosavimo." Kalbėtoja vaizdžiai atvaizdino dabartinį moterų darbininkų padėjimą ir nušvietė budus, kokias moteris iš to savo padėjimo galima išieiti. Prakalba padarė gili įspūdį. Publikos buvo apšėiai susirinkus ir prie L.M.P.S. 45 kuopos prisirašė 4 naujos narės. Parduota 20 egzempliorių "Moterų Balso", aukų lėšoms padengti surinkta \$4.00.

Tai vadinasi mūsų pirmieji moterų pirmas žingsnis. Linkėtina, kad jos neapsistotų, bet žengtų pirmyn—pirmyn.

J. Govenas.

S. MANCHESTER, CONN. Drgo Pruseikos prakalbos.

Spalių 13 d. čionai įvyko L.M.P.S. 80 kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo d. L. Pruseika. Pirmu atveju kalbėjo apie Rusijos revoliuciją ir darbo žmonių klesos reikalus karės metu, antru atveju kalbėjo apie L.D.L.D. siekius ir reikimą darbininkškos apšvietos.

Publikos susirinko pusėtinai buvęs. Visi gražiai užsilaikė ir atydziai klausėsi, išskiriant tulus "Eselerkus" narius, kurie savo kvailumu darė publikai nemalonomo ir sarmatą.

Aukų lėšoms padengti surinkta \$6.18, už ką reikia aukavusiems tarti aciu.

Protestuoja prieš "Kovą."

L.S.S. 214 kuopos susirinkime, laikytame 14 d. spaliu buvo kilus tikra revoliucija. Mažumiečiai pasirodė čia didžiulioje ir didžiuliečių (bolševikus) pergale. Dailyskas buvo tame, kad tulinariai labai nepatenkinti sąjungos organo nesocialistiskumu ir bolševikiška taktika santykiuose su socialistais ir jų spauda, padavė protesto rezoliuciją prieš "Kovą." Bolševikai sukėlė prieš tai bolševikišką triukšmą, bet mažumiečiai paėmė viršų. Kuopos narių didžiuluma nutarė protestuot.

Skudury apštalas.

GENDALE, W. VA. Streikas.

Lietuvių čionai yra apsigyvenusių 8 šeimynos ir pavieniu apie tiek pat.

Dirba daugiausiai anglų kasyklose. Yra čia viena blėtų dirbtuvė. Darbas nesunku gauti.

Šiuo laiku anglų kasyklose streikas. Darbininkai pametė darbą 5 rugsėjo, reikalaudami pripažinimo unijos. Kompanija apie tai

nenori nei klausyti. Samdomi streikaučiai, brangiai jiems moka ir ginklais juos saugoja nuo streikierių, tačiau vargu privers ir tokiois priemonėmis darbininkus atsisakyti nuo jų teisingo reikalavimo.

Spalių 6 d. streikieriai turėjo savo susirinkimą ir nutarė atkalbinėti streikaučius nuo jų nelemto darbo. Šis žingsnis pasirodė pasekmingas. Daug streikaučių susipranta ir meta darbą. Kompanija nepasiduoda ir gebenasi sau streikaučių iš kitur, tačiau streikieriai tvirtai laikosi vienybės ir savo nutarimo, tikėdamiesi, savo rankia kovą pilnai išlaimėti. Ohio valstijos anglų kasybių unija šelpia streikuojančių šeimynas ir prižiūda kovojantiems darbininkams energijos. Už tai tatau priguli jiems širdinga aciu nuo streikuojančių darbininkų.

K. J. Dargis.

NORWOOD, MASS. Žinių krisleliai.

Spalių 7 d. mūsų bažnytelėje buvo lig kad komedija. Atvežta krikštinti kūdikis. Kumas padavė kunigui 2 dolerius. Kunigas neima, reikalauja \$5. Kumas pasiima do dolerius ir eina sau. Kunigas pagriebia kumo kepurę, bet kumas eina lauk be kepurės ir sėda automobiliu. Kunigas suprastė, kad gali but riestai už pasisavinimą svetimos savasties išsiunčia per savo klapiuką kepurę. Kumas buvo iš Montello, sako, geras katilikas, bet matyt nežinojęs, kad kunigas ir kepurės užgriebimu neprivertė jį klausyti jo isakymo.

Ta pačią dieną buvo čia TMD vietinės kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo M. Salčius. Reikia pažymėti, kad p. Salčius šiuosyk mėgino nuduoti darbininkų reikalų reikškę, bet budamas vidurinės klesos, tikriau sakant, buržuazijos interesus gynėjų, jokių budu savo argumentų negalėjo suderinti kaip nesuderinamais yra darbininkų ir buržuazijos interesai. Suprantama, kad tokią poziciją užimant nei pats Saliamonas negalėtų būti gudriu. Salčiaus prakalba buvo vien prieštaraviu mu ir tatau klausytojai ar bent jų dauguma suprastė, kad negalėjo pritarti p. Salčiaus išvadėjimams. Prakalba nepadavė jokio gilesnio įspūdžio ir net rengėjams naudos nedavė.

Be to kalbėjo ir vietinis J. P. Tasai žmogus pirma buvęs sandariečių pasekėju, bet "Sandarai" čia puolus jis plakasi prie socialistų, tačiau tik žodžiais, o savo darbais visur pasirodo socialistams vis svetimu.

Moterų prakalbos.

Spalių 11 d. čionai buvo L.M.P.S. 44 kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo "Moterų Balso" redaktorė d. K. Petrikienė. Jos kalba buvo aiški ir visiems suprantama, giliai įsminganti ir žmonių sielas ir protą.

Publikos tačiau buvo nedaug. Mat buvo įžangos 10c. Turui pastebėti, kad pasiklausyt tokios prakalbos kaip d. K. Petrikienės visgi naudingiau mokant 10c., negu klerikalų bei tautininkų prakalbą už dyką.

Prie L.M.P.S. 44 kuopos prisirašė bent kelios naujos narės.

L.S.S. 133 kuopa išrinko iš savo tarpo korespondentą, kuris teisingai informuotų mūsų spaudą apie vietos lietuvių judėjimą, tačiau pranešė jau 4 mėnesiai, o išrink-

tasai mūsų korespondentas F. M. da nepasirodė jokia me mūsų laikrastyje su savo pranešimais.

Iš pat Kupiškio.

Teisinai, o bet neišsiteisina.

"Keliavimui" 41 numeryje musiškis radikalas J. P. atsako Rolševikui, buk tasai netiesą apie jį parašė "Keliavimui" No. 38. Teisinai, teisinai, bet ima ir pasake, kad kalbėjęs susirinkime tokiuos draugystės, kur yra visokių pažinimų žmonės. Vadinasi tarp socialistų, tarp atžagareivių—atžagareivių, kuriame suole sėdi, tokią ir giesmę giedok. Ar tokios nuomonės žmogus nėra oportunistu pilniausioj to žodžio prasme? Jau ir iš to pasisakymo matome, kokio revoliucionieriaus iš J. P. esama.

Jeigu taip, tai kam da ginties ir sakyti, kad "aš neagituojau prieš prisidėjimą prie rengiamos demonstracijos? Jeigu J. P. stengėsi įtikinti dr-jos narius, kad iš socialistų ir darbininkų rengiamą demonstraciją nėra jokios naudos; jeigu stengėsi įsakoti, kad ir 1 d. Liepos įvyks demonstracija naudos neatneš, tai kasžin ar J. P. stiprino darbininkšką judėjimą tokia savo kalba, ar darė ta, ką daro kiekvienas prabastėlis bei koksnors kitas šios tvarkos palaikytojas?

J. P. bando savo agitaciją prieš darbininkšką judėjimą išteisinti tuoni, kad jis visai nedraudęs "bolševikui" ar kam nors kitam eiti, jeigu nori gauti guza kaktos arba nueiti į kalėjimą. Vadinasi mūsų "revoliucionierius" pats atsisako nuo rėmimo darbininkškos judėjimo, kad negavus guzo bei neesusidurius su viešpačių rustybe. Aišku dabar, kad jis agitavo prieš demonstraciją vien delto, kad už kitų nugaros paslėpus savo bailumą. Štai kuų yra p. J. P., kuris išdrįsta net socialistų vardu dangstyti. Aš manau, kad darbininkams šitokie bailiai kaip p. J. P. yra kenksmingiau negu, kad jų klesinių priešų durtuvai. Ir kas keisčiausia, kad šitokie elementai tankiai dangsto save net radikalų-socialistų plunksnomis. Musiškis J. P. irgi vadina save Kapsuko ar Lenino pasekėju. Ne, nesidangstykite svetimomis plunksnomis. Bailiam nevieta tarpe revoliucinio proletariato!

Ne savo draugijon patekai drauge P! Kenkti darbininkškam judėjimui gali sau leisti sandariečiai ar klerikalai, bet ne socialistai. Socialistams neužtenka žodžio, jiems reikia darbo, aktyvės kovos, o tamsta J. P. savo darbu nuo savo žodžių esi taip tolimas, kaip tolimu yra socializmas nuo tamstos supratimo.

Buk atviras ir pasisakyk, kad nesi socialistu ir kaip ne socialistas galėjai ir dr-jos susirinkime agituoti prieš rėmimą socialistų aktyvės kovos, tai tuomet pripažinsiu tamstos pasiteisinimą pilnu ir vykusiu.

Bolševikas.

WEST FRANKFORT, ILL. Rado nušautą lietuvi.

Spalių 4 dienos naktį rado nušautą lietuvi Vincentą Semošką. Kas nušovė nežinia. Žmonės kalba, buk V. S. pats nušovė, bet toms kalboms negalima tikėti, nes V. S. visuomet buvo linksmas ir doras vaikinai—negirtuoklis ir turėjo susitaupęs nemažai pinigų. Beje V. Semoška

mylėdavo kaziriuoti iš pinigų, bet jis ir iškazirudavo. Taigi ar tik nebus čia toji žmogžudystė papildyta del keršto.

Nepaimamas Verdunas.

IŠ ARGENTINOS PA-DANGĖS.

Jezuitiška gudrybė.

Musiškiei klerikalai ir jų juodieji pasekėjai, kurie ak-lai be jokio pagalvojimo remia jezuitišką kunigijos politiką, dažnai girdavosi savo organuose apie savo didžias (tik žinoma nešvarius ir juodus) darbas. Kad tuos jų organus mažai kas skaito, tai klerikalai sugalvoja gudrų skyką. Tulas musiškis klerikalas Totilas, vienas aršiausių pažangos priešų pasikrikštija Gimbutu ir rašo "Keliavimui" savo nevokus gudrų straipsnį, išgidamas lietuvių judėjimą ir nuveiktus darbus. Tik gaila, kad tas klerikalų klapiukas užtyli apie tuos lapelius, užvardintus "Atsišaukimais į Argentinos lietuvių." Tai vienas didžiausių, o galbut ir nešvariausių musiškių klerikalų darbų, kokius jie yra nuveikę.

Mat L.S.S.A. įsteigė čia revoliucijos rėmimo komitetą ir pradėjo rinkti tam tikslui aukų, tai mūsų "didžiųjų darbų" veikėjams klerikalams prisiėjo net juodas šimtis lapelius išleisti, kad tik atitraukus žmones nuo rėmimo kovos už darbininkų išsiluosavimą, kad visumiekingiausiai apšmėzų tuos, kurie kovoja už geresnę ateitį ir darbininkų švečia. Ir vienas tokių socialistų purvintojų tiek jau gedos nustojo, kad su savo rašiniais lenda net į socialistų laikraštį, kad ten savo melus skelbtų.

Turbūt tasai ponas iš "Darbininko" prisiskaitęs jezuitišką apgailestavimą, sako, kad ir čia yra tokių žmonių, kurie šelpimo darbui nepritaria. Suprantama, kad jų yra, tik ne toji pusė, į kurią Gimbutas savo šūvi paleidžia. Socialistai remia žmonių šelpimo darbą, bet neremia ir niekad nerems kunigijos juodos politikos ir žmonių suaukautomis aukomis nepenės storą sočių kunigų gspadinį, kaip klerikalai kad nori. Užtektinai jau aišku visiem lietuviuos išeiviams ir net joje užsilikusiems mūsų broliams, kaip klerikalai šelpia nukentėjusius, o bet musiškiei klerikalai vis tokie begėdžiai, kad ir po šiai dienai drįsta pasakoti, kad tie, kurie nepritaria dėti aukas į klerikalų fondą, kad 30 procentų skyrus kunigų politikos reikalams, o likusius atiduoti tiems, kuriems pašalpa mažiau reikalinga, tai tokiuos žmones klerikalai šmeižia kaipo "šelpimo darbui priešus."

Tolesniai Gimbutas neužmiršta pagarsinti, kad "kurie draugai sumanė tvert apšvietos draugiją, kurios tikslą nušviečia pats jos vardas." Ta draugija jau yra, o darbininkai iš jos tiek naudės ir apšvietos gali sau pasisemti, kaip kad iš kėmėsinio "Darbininko" arba bučio "Draugo." Laikraščio pakraipa ir siekiai priguli nuo jos vedėjų, taip lygiai ir draugijos pakraipa priguli nuo jos išteigėjų ir vedėjų, kol jie ja savo rankose laiko. O musiskė apšvietos Dr-ja. Kaip tik yra tvarinui ir pasi-lieka globoje tų žmonių, kuriuos streikuojančius darbininkus, reikalaujančius sau žmoniškesnio ir sviesesnio gyvenimo, vadina nenaudėliais, padaužomis ir tiems panašiais klerikaliskos gra-

ADVOKATAS K. GUGIS.

Adv. Kazimieras Gugis, chiegielis, plačiai žinomas lietuvių visuomenės, ypač darbininkų socialistų judėjime, veikėjas, yra numinotas kandidatu į Augstesniojo Teismo teisėjus (Judge of Superior Court of Cook County) socialistu tiketu.

Chicago ir apskritai viso Cook apskrityje lietuvių turi pasipirinti, kad rinkimais lapkričio 6 d. būtų išrinktas K. Gugis ir visi kiti socialistų kandidatai, jeigu nori bent kiek suvaržyti kapitalistų (republikonus, demokratų ir panasius) ir agentų darbininkų teises. Socialistai valdininkai, jei bus išrinkti, kovos prieš gyvenimo drangumą ir visokias darbininkams daromas neatsižybes. Ant-gal, ir tai svarbiausia, socialistų valdininkų išrinkimas reikš mūsų protą prieš karingą valdžios politiką.

žekalbystės žodžiais. Tai jau aišku kaip tos draugijos vardas nušviečia jos tikslą. Kaip klerikalai savo laikraščiams, taip ir savo organizacijoms duoda gražiai skambančius vardus, kad po jais lengviau galima būtų paslėpti savo nešvarius juodus tikslus. Toji "Apšvietos" draugija savo nariams teiks tą apšvietą, kurią jai atneš kemesinis "Darbininkas" bučinis "Draugas" karosinis "Zvirblis", balutinė "Lietuva", širvydinė "Vienybė" ir kiti klerikalieki raštai. Ištikrųjų tai bus nemenkas darbininkams apšvietos šaltinis. Vadinasi kad ir tas kairiųjų draugų prakilnus darbas, įkurimas "Apšvietos" draugijos, tikrenybėje, kaip matote, nėra toliu jau graži ir didžiuliu darbu, kaip p. Gimbutas norėtų visuomenę įtikinti, priešingai, jis yra jezuitiškas siekis palaikyti darbininkus vergijoj, o kaip po toks jis darbininkams nustoja visokio prakilnumo ir didumo, liekas tik purvina klerikalieška politika ir tiek.

Pagalvokite Argentinos darbininkai, kokie jus prie-telčiai yra tie "didžiųjų darbų" veikėjai, švietėjai ir remėjai, taip atkakliai kovojanti prieš darbininkų klesinį susipratimą.

T. Žebrauskas.

ST. LOUIS, MO.

Lietuviai darbininkai juda. Nors St. Louiso didmies-tų lietuvių gyvena nemažai skaitlius, tačiau budami labai išsisklaidę po visą miesto dalį, sunku yra bendras darbas pradėti ir veikti. Kad daugiau lietuvių darbininkus surisus ir užinteresuotus darbininkškos judėjimu, L.S.S. 44 kuopa nutarė kas ketvirtas nedėldienis rengti viešas diskusijas. Pirmos tų diskusijų į-sinio "Darbininko" arba bučio "Draugo." Laikraščio pakraipa ir siekiai priguli nuo jos vedėjų, taip lygiai ir draugijos pakraipa priguli nuo jos išteigėjų ir vedėjų, kol jie ja savo rankose laiko. O musiskė apšvietos Dr-ja. Kaip tik yra tvarinui ir pasi-lieka globoje tų žmonių, kuriuos streikuojančius darbininkus, reikalaujančius sau žmoniškesnio ir sviesesnio gyvenimo, vadina nenaudėliais, padaužomis ir tiems panašiais klerikaliskos gra-

Jonas K. Dėckus.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, aš atėjau pasakyti tau gud-bai.
—O kurgi jau išvažiuoji?
—Trauksiu, vaiki, į Pensilvenijos mainas.
—Na, na!
—Jessa!
—Ka gi ten darysi?
—Gavau nuo seno savo frento gromatą, kad tenai lengvesnis pragyvenimas.
—Netikėk, tėve.
—Kodel netikėt?
—Todel, kad tas netiesa. Tenai taip pat darbininkai vargsta, kaip ir visur.
—Vaiki, tu manęs nefu-link. Aš žinau, žinau, kad tenai geriau.
—Aš žinau daug angliakasių, kurie rengiasi pamesti kasyklas, nes dirbti po žeme jau nusibodo.
—Tu, vaiki, kalbi vis apie darbą. Aš gi tau pasaky-siu, kad aš jokio darbo nenoriu. Ir kam man, vaiki, dirbti, jeigu aš ir taip galiu pragyventi? Kiba aš dur-nas bučiau...
—Kaip gi tu gali gyventi be darbo? Juk reikia pa-valgyt, reikia už kambarį užmokėti—kurgi tu gausi pi-nigų, jei tu nedirbsi?
—Pinigų man nedaug te-reikia, vaiki, ba randos aš niekam nemoku, o pragyve-nimas man irgi nieko ne-kaštuoja.
—Gal pasakytum ir man, tėve, kaip tas taip lengvai tau atsieina?
—Siur, kad galia. Aš vai-ke, būnu ant Dievo burdo.
—Ka tas reikią? Ar tu dešimtukus prie bažnyčios durų kolektuoji?
—Jes, vaiki, iki šiol aš ko-lektavau, ale dabar jau ne-noriu.
—Kodel?
—Misteiką padariau.
—Koki "misteiką"? Tur-but norejai pasakyti "Ham-burger steiką"?
—A, šerap!
—Tai ką tu padarei?
—Apmišką.
—Reikią, klaidą?
—Jessa.
—O kame gi ta klaida bu-vo? Ileidai žmogų be de-šimtuko?
—Nausa, nedėdijai lijo lietų, tai eidamas bažny-čion pasiskoliniau ambrelį iš kumo Dešrausko, kuris yra parapijos komitetu. Viskas būtų ohrat, ale atnešė kva-raba ji patį bažnyčion. Aš užsikabinęs ambrelį ant rankos stoviu sau ir kolek-tuoju dešimtukus. Po su-mos, Dešrauckas išėina iš bažnyčios ir sako, atiduok

man ambrelį, ba man reikia ant krikštynų eiti. Nenore-jau duot, ale ištraukė man ponevaliai ir išeidamas per duris tuojaus išskėtė. Kaip tik išskėtė, tuojaus tik—dirrrrr!... dešimtukai pasi-lytė ant asidvoko. "Žiūrė-ki, žiūrėki, kiek dešimtukų buvo į ambrelį pripilę," su-riko davatkos. Ir dabar jos sako, kad aš norejai tuos dešimtukus pavogti. O čia buvo tik apmlika.
—Suprantu, tėve: del to tu nori dabar ir Pensilven-jon važiuoti. Tenai tavęs niekas nepažįsta.
—Iš dalies, vaiki, taip, o iš dalies ne. Kaip sakiau, aš fabar išfigeravau, kad galiu gyventi ant Dievo burdo, katras nieko nekaštuoja. Tas burdas tai nereikią bu-tinai dešimtukų kolektavi-na. Jis reikią, vaiki, gy-venti ir niekam už tai nieko nemokėti. Per vasarą tas engva, ba miegot gali lau-tytose dangum užsiklojęs, o valgyt gauti ant farmų, tik eik išmokyti pamelzti karves ir sužinoti kur fermerių vis-os deda kiaušinius. Bet la-bar užėina žiema, tai rei-ia lįsti jau į pastogę. As užinojau, kad Pensilven-jos mainose salionai stovi atduri per istisas naktis ir kad kuone kožnoj stoboj vis alionas. Beto da frentas man rašo, kad tenai duoda daug didesnius stikus ir kaip tik į salioną ineisi, sa-lionininkas tuojaus užfun-dia. Tokioj vietoj, vaiki, gali visą žiemą pragyventi ir niekam už burdą nemoke-ti. Antras dalykas, tai poli-tijos tenai taip daug nėra ir cipe tavęs taip greit neikš. Taigi delto aš ir nutariau važiuot į mainas.
—Reikią, nutarei likti profesionaliu bomu.
—Taip, vaiki, nesakyk. Sakyk geriau: "Dievo bur-dingierium."
—Tėve, man tavęs gaila. Eik vėčiau dirbt.
—Ne, vaiki, dirbt tai aš nenoriu. Kam savo kūną kankinti, jeigu žmogus gali ir taip pragyventi.
—Bet koks tai bus gyve-nimas?
—Jes, vaiki, gyvenimas nekoks, bet ar tie, ką dirba, turi labai gerą gyvenimą? Aš jau gana gerai prisizu-rėjau ir žinau, kaip kas gy-vena. Kol jaunesnis buvau, pats dirbau. Juk aš moku kalvio remeslį ir mislinau da tautą pakelti savo moks-lu, ale pasirodė, kad šapoj

Paskaita apie Gimdymų Kontrolę

Skaityta So. Bostono lietu-
vių progresyvių moterų
viešame susirinkime p-lės
Vl. Ulinskaitės N. R.

Gimdymų kontrolė yra la-bai opus klausimas. Žmo-nės juo labai įdomauja, tuo tarpu kalbėt apie jį, aiškint jį spaudoj ar viešam susirin-kime, labai neparanku. Iš vienos pusės jį draudžia istatymai, iš kitos pusės—ba-žnyčia. Reikia pasakyti, kad dvasiški teveliai, kurie še-mynų visai neturi, daugiau-sia gimdymo kontrolei yra priešingi. Per ilgus metus jau išsidirbo net toks kvai-las paprotys, "dora" vadina-mas, kuris šitą opiausį gy-venimo klausimą liepia dau-giausia elpti. Kalbėti apie lytiškus dalykus skaitoma didžiausia gėda. Ypač tas reikiąsina jaunuomenei, ku-rį daugiausia turtų apie tai žino ir kuopliausiai apie tai kalbėti. Motinos slepia tuos reikalus nuo savo duk-terų, tėvai nuo sūnų, moky-klose apie tai nemokinama, bažnyčiose neaiškinama; jaunuomenė auga didžiausiam nežinojime, ir tas pas-juos vadina "dora".

Pasekmė šitos tamsios doros yra tokia, kad tukst-antčiai žmonių lieka ligo-niais, tukstantčiai šeimynų atsiduria didžiausioj nelai-mėj ir visą amžių keikia sa-ve likimą.

Bet visuomet taip but ne-gali. Žmonės kas sykis vi-daugiau mokinas ir prade-da suprasti, kad lyties klau-simas, tai sveikatos klau-simas. Jau organizuojasi tam tikros draugijos, kurios parduoda teikti žmonėms ži-nių ir pamokinių, kaip ap-siraudyti nuo tų nelaimių ir ligų, kurias neša draugijai debartinė dora ant vergys-tės ir nežinojimo parenta.

Kaip sakiau, gimdymų kontrolei daugiausia prie-singi kunigai, visokie nesva-rūs politikieriai ir kitokie lorininkai, kurie patįs vai-kių paprastai neauklėja. Jie nesupranta to, kad pats gy-venimas tokios kontrolės reikalauja. Jeigu tėvai jo-kios priemonės tam tikslui nevartoja ir garmys neša įmones vaikų vieną paskui kitą, tai pati gamta tuos ku-dikius naikina. Motina ne-gali juos kaip reikia prižiū-roti, nėra tinkamo maisto, šito drabužių, vaikais silpni gėdai apserga ir miršta.

Šita gamtos įstatyma me-pastebim virur. Paimkime orelę pavasario metų. Je-gu tik ant jos bus labai daug žiedų, tai puė, o kartais ir daugiau obuoliukų turės ar-o jos nukristi. Ko gi jie krinta? Nes obelis negali vien išmaitinti.

Taip pat yra ir su žmo-nė. Maisto išteklius visu-me būvo ir yra ankštai su-risęs su žmonių skaičiaus augimu.

Yra ir kitos priežastys, kurios nemaža prisideda prie šeimynų aprubežavi-mo. Viena iš tų yra civili-zacija. Civilizuotos tautos visuomet mažiau dauginas, negu necivilizuotos. Kuomet mes gerai pažiurim, tai pa-širodo, kad visose civilizuo-

dirbdamas žmogus nieko ne-gali padaryt. Kiek žmonių dirba, visi jie skundžiasi. Tuo tarpu, žiūrėk, toks Gab-rys, toks Bielskis ir visa ga-lybė jiems parodo sportų niko nedirba ir daug ge-daių gyvena, negu tie, ką dirba. Taigi ir aš kaip inte-ligentali gyvensiu. Tegul sau durniai dirba.

—Gerai, tėve, pažiūrė-sime, kaip tau seksis "inteli-gentauti".

tose tautose yra tas pats žmonių palinkimas mažinti savo natūralų dauginimąsi. Daugiau inteligentiškos tautos taji palinkimą paro-dė pirmą ir kiekvieną tau-toj daugiau apsisvietusi kle-sa šituo žvilgsniu visuomet stovi pirmutinė. Pavyz-džiui, 1906 metų statistika parodo, kad Paryžiaus tur-čių distriktuose ant 1,000 gyventojų buvo 19 gimimų, vidurinės klesos distrikte 22, o darbininkų apgyvento-se vietose ant kiekvieno 1,000 gyventojų buvo po 30 giminių. Ir taip, kuo žmonės amesni, tuo daugiau pas-juos gimsta vaikų.

Tas pastebima netik pas-žmonės, bet ir pas gyvūnus. Kuo prastesnis gyvūnas, tai yra, kuo žemesnis jo išsiv-ytymo laipsnis, tuo daugiau jis vaisingesnis. Žuvis, ku-rį priguli jau prie šaltakrau-čių veislės, paleidžia tukst-ančius ikri ir iš kiekvienos ik-ros gali but žuvis.

Šitie faktai mums ku-ūniskiausiai parodo, kad ir pati gamta kontroliuoja gy-vybės dauginimąsi. Kuo to-bulesnis gyvūnas, tuo ma-žiau jis veisiasi; kuo tobu-lesnė tauta, tuo mažiau ji lauginasi. Ir nežiurint visų "dorininkų" riksmo, šita e-voliucijos tendencija yra ne-alaikoma. Šitas apsitikri-nas neturi mus gąsdinti. Mes einam tuo keliu prie ge-esnio gyvenimo. Gali but, kad tuo keliu eidami mes oriesime prie to, kad nebus jokio susigrudimo, nemirs-jek daug jaunų žmonių, engviau galėsime apsiginti nu ligų ir kitokių nelaimių, urios dabar visuomet lydi ašingas beturčių šeimyn-as. Nes tik tokia draugija gali tinkamai aprūpinti sa-vo reikalus ir gerai gyventi, cūri nepardaug sparciai di-dinasi.

Žmonės, kurie priešinas gimdymų kontrolei, visai nežino, kokį skurdą ir var-gą neša žmonėms didelės šeimynos. Jeigu jie prieš-atusi visa tai žinodami, juos reikėtų pavadinti kri-minalistais.

Šeimynos kontroliavimas arba vengimas gimdymo bu-jo praktikuojamas jau nuo senų laikų, bet tai budavo laroma vien del asmeniško parankumo. Pastaraisiais gi laikais šita idėja įgijo au augštesnį tikslą. Jos pa-natan dedama jau visuome-nė; labas—pakelimas drau-gijos. Teorinį jai pamatą šituo žvilgsniu padėjo ang-lų mokytas vyras, Thomas Malthus, kuris 1798 m. iš-leido tuo klausimu savo knyga "Essay on popula-tion".

Mintis šitai knygai para-tyti gimė iš diskusijų, ku-ias jaunas Malthus tankiai resdavo su savo tėvu. Jisai aiškina, kad žmonija nie-kuomet negalės but laimin-čia, jeigu ji neprašės kontro-liuoti savo dauginimosi, nes žmonių skaičius daug greičiau auga, negu turtai, o pa-kol turtų bus stoka, visu-me bus skurdas ir vargas. Gyvybė ant mūsų planetos yra taip vaisinga, kad jeigu jai būtų vietos, ji kelis tuk-stantčius metų ji pripildytų milijonus pasaulių, sakė Mal-thus. Šitai neaprubėžuoto žmonių dauginimuisi yra tik viena klūtis, tai stoka maisto ir kitokių gyvenimo rei-klmenų. Jisai prirodo skai-tlinėmis, kad niekam neklia-dant, gyventojų skaičius pa-sidaugina dvigubai kas 25 metai. Tuo tarpu gyvenimo reikmenis taip greitai dau-gintis jokių būdu negali žemdirbystė gali buti geri-nama, bet ji turi rubežius,

per kuriuos jau eiti negali. Padėkim, į 25 metus žemę galima tiek pagerint, kad ant jos auga dusyk daugiau; bet po kitų 25 metų jos našu-mas kita tiek jau nepakils.

Ir taip, stoka maisto visu-me sulaiko žmonių skai-čiaus dauginimąsi. Tas su-laikymas buna dvejopas. Vi-sų pirmiausia žmonės ven-gia šeimyniško gyvenimo, žinodami, kad neišmaitins vaikų. Paskui, stoka maisto, sunkūs darbai dirbtvė-se, dideli susigrudimai mies-tuose, skurdas, netikės kudi-kių maitinimas, ligos, epide-mijos, karės, badas ir kito-kios nelaimės.

Šituos teoretiskus išva-džiojimus Malthus paremia ir faktais. Jis ima Indija, kaip geriausį pavyzdį. Po Anglijos valdžia visokios li-gos ir religiniai sąvęs kan-kinimai tenai likos panai-kinti. Bet žmonių skaičius tenai auga greičiau, negu gyvenimo reikmenis, ir to pasekmėj Indijoj viešpatau-jia didžiausis skurdas ir var-gas.

Todel Malthus rekomen-davo kontroliuoti gimdy-mus. Tiesa, jis nepatardavo vartoti kokias nors priemo-nes tam tikslui, bet sakydav-o, kad žmonės turi valdy-tis. Jis sakydavo: "Žmogus neprivalo vesti, pakol jis ne-gali užtikrinti savo šeimynai gyvenimo." Jis tikėjo, kad pas civilizuos žmonės savęs suvaldymas gali išsi-vystyti iki tokio laipsnio, kad jie gali visai susilaikyti nuo lytiškų reikalų.

Tėciaus vėlesni jo pasek-ėjai pamatė, kad Malthus ta-mė klydo. Prigimties reika-lavimų joks išsilavinimas neapgalės. Tankiai pasitai-ko, kad pirm apsišvedimo jausna pora nutaria gyventi nekaltybėj, bet tas nutari-mas niekuomet nepildomas. Taigi pasirodė, kad gimdy-mų kontroliavimui reika-lingos tam tikros prietaisos.

James Mills buvo pirmu-tinis žmogus po Malthuso, kuris platino Anglijoj gim-dymų kontroliavimo idėją. Kiek vėliau, apie 1820 me-tus, jo vietą užėmė Francis Place. Skelbdamas gimdy-mų kontroliavimo reikala, jis sakė: "Jeigu šitai teisy-bei aiškinti būtų pašvenčia-ma nors dešimtalis dalis to lai-ko, ką pašvenčiama mokini-mui tikėjimo, žmonija būtų šiandien daug laimingesnė." Jisai sakė, kad jeigu valdžia nepradės mokyti žmones šit-u dalyku mokyklose, tai su laiku žmonės patis pradės to mokyti.

Ir nepraėjo daug laiko, kaip jo žodžiai pradėjo pil-dytis. Už pusės šimtmečio gimdymų kontroliavimu ju-dėjimas prasidėjo visose ci-vilizuotose šalys. Dabar jau visose šalys tveriamos tam tikros draugijos ir leidžiami šitam klausimui pašvesti laikraščiai.

Už pletinimą šitos idėjos Anglijoj 1877 metais buvo patraukti teisman Charles Bradlaugh ir Ona Besant. Byla traukėsi kelias dienas ir labai užinteresavo visu-me. Raše apie tai laikra-ščiai, kalbėjo žmonės, disku-savo politikieriai ir mokyti. Suvisum 100 peticijų buvo paduota parlamentui, kad pakabt apie gimdymų kont-roliavimą būtų leista viešai. Ir teisiama žmonės likos pa-liuosuoti. Tai buvo didelė pergalė šitos idėjos šalinin-kams ir tuojaus Anglijoj prasidėjo smarkus Nauja-riztusiųjų veikimas.

Šitas judėjimas tuojaus pasiekė ir kitas šalis. 1878 metais Olandijos mieste Ha-agoj buvo tarptautinis da-

Ir mūsų žodis "parsidavėlių" klausime.

Per porą pastarųjų mėnesių laikraščiuose pilna yra pole-mikos delei "parsidavėlių" ir "snipų." Įvliama ir mūsų, ze-niausias pasirasiusiųjų, vardai. Tos polemikos jau taip toli nu-ėjo, kad kairurie laikraščiai vi-są tą "snipų historiją" pradėjo panaudoti kaip įrankį savo par-tijos kovai su vidurine sriove ir nesidrovi įtarinėti atskirus as-menis, neturedami jokio pama-to. Ačiu tai polemikai, svar-biausiai mūsų darbai—rinki-mas aukų nukentėjusiems del karės ir Lietuvos nepriugalnybės reikalams—trukdoma; kairurie laikraščiai ir veikejai nebūteri laiko tiems prakiliams dar-bams, perdaug atsidave "snipų" gaudymo ir jie-kiojimo žaislui. Laikas būtų jau apžiūrėti ir liauties nerintą darbą dirbus.

Mes, zemiaus pasirasiusieji, sicion duosime keletą paaiškini-mų vadinamoje "parsidavėlių historijoje," pridėsimė taip pat ir savo ypatingą nuomonę sulig tos historijos.

Ponas K. Pilėnas, mūsų nuo-monė apie jį ir jo lankymasis S. L. A. ofise.—Poną K. Pilėną mes pažistame nuo kelių metų. Jo santykiai su ofisu buvo santik-iais pažįstamo ir nario organi-zacijos, užlaikancios tą ofisa.

Jo pasielgimuose ir kalboje mes niekad nepastebėjom jokio ne-korektiškumo sulig lietuvių tau-tos ir jos ateities. Matoma bu-vo ne kartą, kad jis rūpinosi infor-muoti anglų spaudą apie lietu-vius ir jų politinį brudėjimą.—Tuo tikslu, kaip manome, jis da-rydavosi vertimus straipsnių iš liet. laikraščių ("Lietuvos," "Te-vynes," "Ateities" ir "Vienybės Lietuvinkų"). Tokiame darbe mes nematėme nieko blogo, nes mums atrodė ir atrodo, kad an-glių spauda privalo žnot ir apie mus ir apie mūsų brudėjimą, jei norime, kad anglams būtų žinomi mūsų tautos politiški rei-klavimai. Tame mes nematė-me, kad p. Pilėnas būtų norėjęs netikusiai nušviesti lietuvių klausimą: nemanome taip pat, kad jis būtų norėjęs arba ir ma-nes lietuviams kenkti.

Ponas K. Pilėnas, kiek mums buvo žinoma iš jo paties žodžių,

ktarų kongresas ir tenai tas klausimas buvo labai gyvai svarstomas. Metams pras-linkus Olandijoj likos sut-verta Nauja-maltusiečių Draugija.

Kaip visuomet tokiuose dalykuose buna, apsiavėtie-nė ir turtinesnė žmonija kleso tuojaus šeimynos kont-roliavimo būdą priėmė, kaip lygiai priėmė jį ir dau-giau susipratę darbininkai, bet tamsiausi ir biedniausi žmonės tuo vis dar nesinte-reavo... Draugija pradėjo vesti plačią propagandą. D-rė, Alleta Jacobs prisirše prie tos draugijos ir tuojaus atidarė kliniką, kur dovanai didėdavo neturtingoms mo-terim: patarimur, kad ap-sisaugoti nuo skaitlingų sei-mynų.

Žinoma, kitiems dakta-rams tas nepatiko ir jie pra-dėjo aštriai tokį darbą kriti-kuoti, bet d-rė Jacobs ant to nepaisydama varė savo dar-bą tarpe Olandijos kaimie-čių ir darbininkų toliau.

Dabar šita Draugija O-landijoj turi suvisum 5,000 narių ir užlaiko apie 100 norsių.

Šitos norsės (mielaširų-sfės seseris) yra tam tyčia išlavintos ir keliaudamos duoda moterims reikalingų prietaisų ir mokina kaip jas vartoti. Jos veikia daugiausia tarp sodžiaus ir miesto darbininkų moterų. Jų mo-kinimo sritin įeina ne vien tik gymdymų kontrolė, bet ir abelna lyties higienos, švarumas, sveikatos užlai-kymas ir tt.

Daugiau ant 5-to pusl.

turėjo valdišką vietą prie Angli-jos valdžios. Kokią jis turėjo vietą, kokios buvo vietos parei-gos—mes nežinojome ir nema-neme esant reikalingu tuo daly-ku rupintis; daug kas turi val-diskas vietas, ir niekas mūsų neklausinėja apie pareigas, su-ristas su tokiais vietomis.

S.L.A. rašinėje—kaip kartais ir redakcijoje—p. K. Pilėnas ap-silankydavo, kaip, pvzd., apsi-lanko ir kiti S.L.A. nariai. Tame ir-gi nieko blogo mes nematėme ir negalėjome matyti, nesa ne-manome, kad p. Pilėnas būtų tu-rėjęs kokius blogus tikslus. Pa-galiaus, jo atsinešimas į lietu-viskas organizacijas rodė jį esant joms prielankiu. Uždrau-siti S.L.A. nariui uždeinėti į S.L.A. ofisą nei ofiso vedėjas Sekreto-rius, nei redakcija neturėjo teisės ir negalėjo,—ak-gi ir nebuvo tame matomu priezasčių. Ar p. Pilėnas buvo iki tam laikui pa-daręs ką blogą lietuviams,—mes neturėjome jokių žinių, tad ir nebuvo galima elgties su juomi, kitaip, kaip su pažįstamu ir S.L.A. nariu.

Kalbinimas keliauti Rusijon.—Vieną is zemiaus pasirasiusių-ju (V. K. Račkauską) p. K. Pi-lėnas kalbino umai iškelti i Petrogradą aliantų lėšomis ir tenai lietuvių spaudoje bei drau-gijose darbuotis, kad rėmus provizionale valdžią ir buvus naudingą lietuvių reikalams, —nesa, remiant Anglijai, Franci-jai ir Suv. Valstijoms, nebūtų sunku ką-nors naudingo pada-ryti ir lietuviams. Išpradžių buvo apsiimta keliauti, tačiau pasiskėjus, kad toki kelionė turėtų buti slapta, važiuoti at-sisakya todėl, kad zemiaus pa-sirasiesis (V. K. Račkauskas) niekadus jokio slapto valdiško darbo nėra dirbęs ir ateityje ne-mano dirbti. Ponas Pilėnas tuo-kart kalbėjo (Račkauskas) ir apie tai, kad taip iškeliavusiems žmonėms aliantai įsteigė tuo tik-slu, pagal p. Pilėno rekomen-da-ciją, ir tam tikrą fondą), skir-sią pinigus žmoniskam pragyve-nimui, nesa kitaip nesą galima, nes mūsų veikėjai yra biedini ir gyvena tikrai iš to, ką uždir-ba.

(Tasą bus sekanciam num.)

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA PRIEŠ KONTR-REVOLIUCIJĄ.

Voronežas. Liepos 20 d. prasidėjo Antrojo Voronežo gubernijos Valstiečių Susi-važiavimo posėdžiai. Susi-važiavimo prezidijuman iš-rinkti vien socialistai-revo-lucionieriai. Lietuvos So-cialistų-Liaudininkų Parti-jos vardu sveikino J. Ple-pys. Valstiečių Susivažiavi-mas su Darbininkų, Karei-vių ir Valstiečių Atstovų Tarybomis buvo nutarta demonstruoti, išreiškiant užuojautą ministeriui-socialistui Černovui. Demonstra-cija ivykė sekmadienį, lie-pos 23 d., kurioje dalyvavo ir L. S.-L. P. Voronežo Srities Komitetas (kaip ir kitų socialistinių partijų komite-tai). Skaitmeningoj žmo-nių minioj plevėsavo vėlu-vos su parašais: "Šalin kontr-revoliucinę. Duma!" "Tegyvuoja ministeris-socialistas Černovas!" "Mirtis revoliucijos priešams!" "Žemė ir Laivė" ir t. p. Daug buvo pasakyta gra-žių pačių valstiečių prakal-bų.

"N. L."

"The Chicago Daily Tri-bune" save vadina didžiaus-ia pasaulio laikraščiu, o Chicago gyventojai tą laik-raštį vadina didžiausiu pa-saulio melagium.

Draugai.

—Klausyk, ar negalėtum man atiduoti tų dešimtu-lerių, ką tau paskolinau? —Jokių būdu negaliu, nes da ne visus prageriau.

PASKAITA APIE GIMDMŲ KONTROLĘ.

Pabaiga nuo 4 pusl.

Reikia pasakyti, kad Olandijai priguli ta garbė, jog ji yra turbūt vienintelė šalis, kur gimdymų kontrolės šalininkai nėra persekiojami ir kalėjimams sodinami. Žinoma, tas da nereiškia, kad tenai nėra tai propagandai pasipriešinimo. Prieš gimdymų kontrolę tenai visomis keturiomis kovoja bažnyčia, ir 1911 metais, kuomet valdžia pateko į klerikalų rankas, tuojau buvo išleistas įstatymas prieš šitą idėją platinimą ir Draugija Gimdymams Kontroluoti liko labai suvaržyta; bet vėliau klerikalai liko iš valdžios išvaryti ir žodžio laisvė vėl buvo sugrąžinta.

Sita Draugija Olandijoje turi 30 skyrių, kurie yra išdalinti po visus didesnius miestus ir miestelius. Kas metai ji išleidžia kelis tūkstančius pamokančių knygelių olandų kalba ir kelis šimtus francūzų ir esperanto.

Nėra jokios abejonės, kad Olandijos Draugija Gimdymams Kontroluoti gali būti pavyzdžiui visam pasauliui. Neskaitant to, kad ji plėtojta ir idėja Belgijoje, Vokietijoje ir Italijoje. Olandija parupino da ir statistiką, kuri neužginčijamai parodė pasauliui, kad gimdymų kontrolė sumažina ligas ir mirtį.

Pradėjus kontroliuoti gimdymų kontrolę, kudių mirtinumas Olandijoje taip su mažėjo, kaip niekur kitur pasaulyje nėra. Sita statistika taipgi sumušė į dulkes visus dorininkus, kurie šaukia, kad gimdymų kontrolė reiškia išnaikinimą žmonių veisles. Priešingai: Olandija parodė, kad gimdymų kontrolė veda prie pagerinimo žmonių veislės. Žmonių sveikata žymiai pagerėjo ir vistik gyventojų skaičius nenupuolė, nes kur kas mažiau kudių pradėjo mirti. Štai statistika, kuri pati už save kalba:

Iki 1881 metų Haagoje iš kiekvieno 1,000 metinių kudių kas metai mirėdavo 214. Kaip tik susitvėrė Gimdymams kontroliuoti draugija, kudių mirtinumas tuojau pradėjo mažėti: 1906-10 metais iš kiekvieno 1,000 mirė jau tik 99 kudių, o 1912 metais jau vos tik 66.

Rotterdam, kitam Olandijos mieste, 1881-5 metais, kuomet nebuvo gimdymų kontrolė praktikuojama, iš kiekvieno 1,000 metinių kudių kas metai mirėdavo 209, o 1906-10 metais, kuomet pradėjo veikti Maltusiečių Draugija, iš 1,000 tokių pat kudių mirė tik 105, o 1912 metais jau vos tik 79.

Rotterdam prieš gimdymų kontrolę ant kiekvieno 1,000 gyventojų mirėdavo 37 žmonių, o 1906-10 metais, kuomet buvo jau gimdymo kontrolė, iš kiekvieno 1,000 gyventojų tenai mirė tik 24 žmonės kas metai.

Rotterdam prieš gimdymų kontrolę ant kiekvieno 1,000 gyventojų mirėdavo 37 žmonių, o 1906-10 metais, kuomet buvo jau gimdymo kontrolė, iš kiekvieno 1,000 gyventojų tenai mirė tik 24 žmonės kas metai.

Sitos skaitlinės paimtos iš valdžios metraščių, todėl jos turi būti teisingos. O jeigu jos teisingos, tai argi jos nesumuša visų mūsų priešininkų, kurie sako, kad gimdymų kontrolė reiškia nelaimę žmonijai? Ar gi jos nepažodo, kaip nesvarus yra visai tie užsipuolimai ant gimdy-

mų kontrolės skelbėjų? Gimdymų Kontrolė netik pataiso draugijos sveikatą, bet pakelia ją ir ekonomiškai. Nes darbininkai, mažesnis šeimos turėdami, gali lengvai pragyventi, geriau gali pavalgyti, daugiau turi laisvo laiko švietimui ir reikalams ir geriau gali išauklėti savo kudikius. Todel ir mirtinumas eina mažin.

Gimdymo kontrolės priešai gali kalbėti apie savo moralę dieną ir naktį, bet gyvenimo faktai parodo, kad tos jų kalbos yra tuščios. Olandija yra geriausia Europos kitos šalies, kur darbininkų apšvieta ir ekonominis padėjimas stovėję aukščiau, kaip Olandijoje. Anglija giriasi savo pažangumu, o tečiau daug neturtingų našlių šiandien vėžuoja su vaikais Olandijon vien tik dėl to, kad tenai lengvesnis darbininkams pragyvenimas ir lengviau prieinamas jų vaikams mokslas.

Visi išmintingi ir pažangūs daktarai sutinka, kad gimdymų kontrolė yra reikalingas dalykas, jeigu jau ne dėl ko kito, tai ners sveikatos žvilgsniu. Nes nešumas ir gimdymas moteriškai yra tokia baisi kancija, kad moteris, sykį tas pragar kančias iškentėjus, daugiau jų taip bijosi, kaip ugnies. Todel daugelis moterų, kada pajunta tą pavojų išnaudo, daro viską, kad nuo jo pasiliuosavus. Vienos kilnoja sunkumus, kitos geria visokius nuodus da kitos kriminališkas operacijas daro. Pasekmė to yra ta, kad tukstančiai moterų sunaikina savo sveikatą ir lieka ligonėmis iki pat mirties. Jeigu tos moteris žinotų, kaip apsaugot pirm laiko, tiek daug jų nemirtų nuo visokių operacijų ir nuodų, nebūtų tiek daug nelaimingų ligonių. Todel daktarai ir norsės, kuriems prieinama su tomis nelaimingomis moterimis nuolat susidurti ir matyti kaip jos kankinasi, reikalauja, kad apie lyties reikalus būtų leista kalbėti visiems.

Sunku, tiesiog negalima nėra tokių stiprių žodžių, kad išreikšti, ką moteris turi prie gimdymo išskentėti jos to taip bijosi, kad ne tena man sakė: "Aš greičiau nusizudysiu, negu kenčiu kitą syk." Nevienu moteris prašo nuodų, kada ją suremia skausmai. Nestebėtina todėl, kad daugiausia moterų miršta tarp 25 ir 35 metų amžiaus kuomet joms reikia pildyti motinos pareigas. Vokietijoje kas metai 11,000 moterų miršta po kudių.

Akyvaizdoje tokių baisių faktų, rodos jau pats žmogus turėtų liepti pasigalėti moterų ir įvesti kok nors budą, kuriu būtų galima jas nuo tų kančių apsaugot. Kiekvienas vyras turėtų žinoti tokį budą. Pakol jis to nežino, jis neturėtų pradėti šeimyniško gyvenimo. Tas klausimas tarj jaunųjų turėtų būti visuomet pirmoje vietoje. Kalbėti apie tai neturėtų but sarmata. Mergina pirm išteikėjimui visuomet turėtų paklausti savo vaikiną, ką jis apie tai žino. Jeigu jis nieko nežino, netekėti už jo. Patariami turėtų but duodami jaunoms poroms valdžios skiriamos sveikatos komisijos.

Jeigu tas yra priešingai dora, tai šalin tokia dora! Gimdymo kontrolės priešai sako, kad jeigu moteris žinos kaip apsaugot nuo gimdymų, tai jos visai tuomet negimdys ir į kelias de-

simts metų žmonės turės išnykti. Bet Olandija parodo, kad taip negali būti. Tenai moteris žino kaip apsaugot, bet žmonės nenyksta. Mat gimdymo kontrolė nereiškia, kad visai gimdymo nebus. Ji tik reiškia, apsaugojimą darbininkų nuo didelių šeimynų, kurių tėvai negali išmaitinti. Nors ir mažiau vaikų Olandijoje gimsta, bet kadangi tėvai gali geriau juos užlaikyti, tai mažiau jų miršta ir gyventojų skaičius tenai nesimazina.

Bet pagalios, jeigu tas ir mažintų žmonių veislę ant žemės, tai argi dėl to jau moteris turi kentėti, kad palaikius pasaulį? Juk tas pasaulis visviena turės kada nors išnykti. Astronomija parodo, kad saulė kas sykis eina vis vėsyn. Laikui bėgant ji turės užgesti, taip kaip užgeso ir mūsų žemė. Netekus šviesos ir šilumos, gyvybė ant žemės turės išnykti. Tai koks gi reikalas kentėti tos gyvybės palaikymui, jeigu ji vistik išnykimiui yra paskirta?

Bet nebutų gimdymo kontrolei tokio pasipriešinimo, jeigu to gimdymo pareigas reikėtų pildyti vyrams. Jeigu doros apgyvenimai paragautų "piragų", jie kitaip pradėtų apie dorą kalbėti. Jeigu kiekvieną policmaną ir kiekvieną prabaščių galima būtų priversti nors po vieną kudių pagydyti, jie patis pirmutiniai pradėtų šaukti, kad reikia gimdymo kontrolės.

Kooperacijos klausimu.

Siame svarbiame mūsų gyvenimo klausime norėčiau ir aš tarti savo žodį. pripažinimu, kad kooperacija Lietuvos išgriautam gyvenimui atstatyti gali būti viena geriausių priemonių. Man net rodosi, kad mums proletams kitokio kelio nėra, kaip tik suvienytis spėkomis tą bendrą reikalą atlikti.

Amerikojie iki šiol turėdami neblogas tam aplinkybes pataikėme išvystyti savo ūkines organizacijas. Jos veikia, kiek jų pajegos joms leidžia.

Išnaudojamoji darbininkų kles, prie kurios 99 nušimtis mūsų lietuvių priguli, irgyveno to laiko, kuomet stoja prieš ją reikalas paimt šalies valdymo vairą į savo rankas.

Pasaulinė karė pastatė lientovarkų tautų savotybiškumą ir negali but au abejonės, kad po kare galės užsikilti senoji tvarka: viešpatavimas stipresnės tautos ant silpnės.

Sitai tautų gyvenimui usiklojant ir mums lietuviams darbininkams atsianda pareiga imties už savo tautos gyvenimo reikalus, mties už darbo del nustatymo savo likimo, savo ateities.

Kaip gyvenimo padėjimas r salygos keičiasi, taip turimeis ir mūsų delei jo gerinio darbo.

Iki šiol visos mūsų pastangos ir veikimas buvo nukreiti link budinimo darbo žmonių: pasaulinė katastrofa—karė žymiai prisidėjo prie išbudinimo miegančių minių. Karė atskleidė lačiomsioms darbo žmonių nasėms daugelį tų dalykų, kurių jos pirma nematė, suprast negalėjo.

Sitokiose aplinkybėse gimusi mintis tvirti darbininkų kooperatyvą Lietuvos ekonominiam gyvenimui atstatyti, privalo rasti darbininkuose pilną pritarimą. Šakui pilnų pritarimą, nes juk kovojame už savo pačius savimą iš po kapitalo ir privatinės nuosavybės tvarkos jungo.

Nenoriu čia gvildinti visų galimybių ir kliūčių, kurių ir šitokiame kaip čia apkalbamas reikalas, bet nemaža. Žinau, kad tai ne vienos dienos darbas, ne vieno asmens nuomonės jam užtneka, tiek tik noriu pasakyti, kad šis reikalas begalo svarbus ir mūsų susipratusiai pažangiajai visuomenei reikia pradėti veikti toj linkmė, kad realizavus gyvenimo pagindytą mintį ir pavertus ją kunu. Ta minčia vadovaudamasis primenu "Keleivio" skaitytojams, kad to paties "Keleivio" pakelta taip svarbų mūsų ateičiai klausimą nepalikume užmaršoj, bet keltume jį, svarstytume ir eitume prie konkrečio ir pozityvio darbo, nes jau laikas, didelis laikas.

Sąjungietis.

Pajieškojimai

Pajieskau pažįstamą. Elenos Eperienės Vidžių kaimo, Gristabudžio valsė, ir Petronės Urbanavičienės Starių kaimo, Jėrkų valsė, Vaidišavo pav., Suvalkų gub., Mėdžiū atsiskauti, nes turiu svarbų reikalą, arba kas žino malonėkit pranešti.

Petronė Čiškutė, (44) 25 School st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau pusbrolio Antano Brazdžio ir draugo J. Oželio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Antasavos parap. Pirmiau abu gyveno New York'e, patis ar kas juos žino malonėkit pranešti.

J. Brazdžionas, (43) 45 Fifth str., East Cambridge, Mass.

Pajieskau Valtorio Cimolono, Kauno gub., Panevėžio pav., Ramigaro parap., Zvirbių sodos. Kas žino pranešit arba jis pats lai atsiskauti.

Jonas Grabliauskas, (44) 4 W. Broad str., Burlington, N. J.

Pajieskau brolio Petro Stankaus, Kauno gub., Raseinių pav., ir volostės G. žaizčių kaimo, 4 mėnesiai kaip gyveno New Haven, Conn. Jis pats arba pažįstami malonėkit pranešti.

Viktoras Stankus, (44) 32 Lamartine st., Worcester, Mass.

Pajieskau Frano Grusio, jis yra giminingas su mano 85m, girdėjau gyvena Chicago, Ill. Mėdžiū jo paties atsiskauti arba kas jį pažįsta malonėkit pranešti. Grusas paeina iš Laumių sodos.

J. Brazdėkis, (44) BOX 44, Palatka, Mich.

Pajieskau Juozapą Stainio, augstas, medikantas, spozuotas veidas, ant dešinės akies karpas, Kauno gub., Zarasų pav., Rokiškės parap., Gilijų sodos. Jis prasišalino ir daugelį išvežė. Kas apie jį žino malonėkit pranešti.

Kazimieras Butienas, (44) 125 Noll str., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau giminių ir pažįstamų: as esu iš Žilų sodos, Papilės parap., Kauno gub., Mėdžiū atsiskauti šiuo adresu: Francis Stupuras, (44) 82 Jersey str., Ansonia, Conn.

Pajieskau pusbrolio Jono Izukonio, pirmiau gyveno Somerville, Conn. J. Korkenio, ir Kazimiero Zukausko, Aleksio Dubicko, gyveno kur apie New Yorka. Jie patis ar kas apie juos žino malonėkit pranešti.

Kazimieras Izukonis, (44) 124-4th str., So. Boston, Mass.

Pajieskau pusbrolio, Kazimiero Grumado Kauno gub., pirmiau gyveno Detroit, Mich. Taipgi ir draugų Antano, Juozo ir Petro Kavaliauskų Suvalkų gub., Zapiškų parap., Aloniskų kaimo pirmiau gyveno apie Dayton, Ohio. Mėdžiū atsiskauti.

J. Bulotas, (44) BOX 54, Herring, N. Y.

Pajieskau Stanislovo Sodausko, Kauno gub., Vilkmergės pav., Razuolės parap., Budranų kaimo. Mėdžiū atsiskauti.

J. Venasendis, (44) BOX 321, Bicknell, Ind.

Pajieskau draugą: Francisiaus, Jono Petravičiaus pirmą gyveno Orange, Mass. dabar nežinau kur. Malonėkit atsiskauti.

A. Jacius, (44) 78 Bank all., Akron, Ohio.

Pajieskau giminių ir pažįstamų: as esu iš Suvalkų gub., Kempiskų parap., Šitų kaimo. Mėdžiū atsiskauti.

F. Avizienis, (44) 329 A. M. B. g. 222 camp. euster, Battle Creek, Mich.

Pajieskau pusserės Onos Strumskienės, Stanislovo Staskonio ir Marijonos Vaitaškaitės, Kauno gub., Pamenulio parap., Šateknių kaimo. Kas apie juos žino malonėkit pranešti arba jis pats lai atsiskauti.

J. Strumskis, (44) 87 James str., New Haven, Conn.

Pajieskau Antano Saiminiko paeina iš Kauno gub., Novosalekandrovo pav., Antaleptės vals., Padusio valsčiaus. Pirmiau gyveno Niagara Falls, N. Y. Mėdžiū atsiskauti šiuo adresu: J. Glatkauskis, (44) BOX 140, Nokomis, Ill.

Pajieskau giminių ir pažįstamų, kurie paeina iš Kauno gub., Telsių pav., Kalvarijos parap., Užbudamės kaimo. Mėdžiū atsiskauti šiuo adresu: K. Beniusis, (44) 1230 West 7th str., Chester, Pa.

Pajieskau Ancelės Makastalukės paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Suočiaus parapijos. Šaltinių kaimo, Girdėjų gyvena Connecticut valstijoje. Mėdžiū jos paties atsiskauti progos. Platesnes žinias suteiksiau per laiską.

Kazimieras Skaistis, (43) P. O. BOX 126, Benid, Ill.

Pajieskau Antano Čekaus, antri metai kaip jis atvažiavo iš Skotijos ir apsigyveno Chicagoje. Taipgi pajieskau Juozo Broko Vistiečių parapijos: Marijonos Stankevičienės, Pajieskau parapijos. Malonėkit patis atsiskauti, arba kurie apie juos žino, pranešit.

Mikolas Brozaitis, (45) 421 So. Cedar St., Rockford, Ill.

Pajieskau tetos Barbaros Vaskevičienės, sesers Juzefos Makauskienės, Kauno gub., Laukuvos parap., Aukštųjų kaimo, gyveno Montreal, Canada. Taipgi draugų ir pažįstamų mėdžiū atsiskauti.

Petras J. Kugelevičius, (43) BOX 171, Cloquet, Minn.

Pajieskau pusserės Onos Babickaitės, girdėjau, yra išteikusi, paeina iš Radaikių sodžiaus, Virbaliskų valsčiaus, Kauno gub. Taipgi ir kitų savo pažįstamų mėdžiū atsiskauti.

K. Čiurlis, (43) 264 First st., Elizabeth, N. J.

Pajieskau pusbrolio Juozo Stačaus, Suvalkų gub., Vilkaviskio pav., Pajavonio parap. Karklupėnų kaimo, gyveno Montreal, Canada. Jo paties atsiskauti ar žinąčiųjų mėdžiū atsiskauti nes turiu svarbų reikalą.

Kreipkitės, (43) Ursulė Yurkevičienė-Stokutė 801 So. 14th st., Herrin, Ill.

Pajieskau savo vyro Liudviko Adaukio, gėlonais plaukais, vidutiniško ūgio, 27 metų amžiaus, paeina iš Šiaulių pav., jis paliko mane be skatiko, paimdamas visus pinigus ir išvažiavo į nežinomą vietą. Mėdžiū kas žino pranešti arba pats lai atsiskauti.

Ona Adaičienė, (43) 210-37th Butler st., Pittsburgh, Pa.

Pajieskau pusbrolio Jono Paskos ir Jėdės Kazimiero Paskos, abu Drizų sodos, Raseinių pav., Kauno gub., Kas apie juos žino malonėkit pranešti arba lai pats atsiskauti.

Juozas Skalavskas, (44) 54 McCune st., Bradock, Pa.

Pajieskau pusbrolio Benedikto Jono Sutkaus ir draugų Jono Kukausko, Viski Kauno gub. Jie pats lai atsiskauti arba kas apie juos žino malonėkit pranešti.

Stanislavas Mažilavskas, (44) 3568 E. 75th st., Cleveland, Ohio.

Pajieskau brolio Petro Riagaus, Kauno gub., Telsių pav., Šelotų parapijos, Selenių kaimo. Mėdžiū atsiskauti, turiu svarbų reikalą.

Ona Raugaitė, (43) 689 Centre st., Montreal, Canada.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau apsidėmimui merginos nuo 20 iki 30 metų, amžiaus, as esu 26 metų blaivas ir nerukantis. Su pirmu laišku mėdžiū prisiusti savo paviekslę.

K. Kulikauskas, (44) Gleason, W. Va.

Pajieskau draugės apsidėmimui ne jaunesnės kaip 20 iki 50 metų, kuri sutikti inteli civiliška slūba ir kad turėtų nors kiek turto. As esu 27 m. Malonėkit atsiskauti.

Zig. A. Bel-kas, (44) 52 Milbury str., Worcester, Mass.

Pajieskau apsidėmimui merginos ne skitumo pažiūrų, nuo 19 iki 30 metų; as esu 32 m. Su pirmu laišku mėdžiū prisiusti paviekslę. Vyrui nerušnikit.

A. Miller, BOX 94, Coaltan, W. Va.

Pajieskau apsidėmimui merginos nuo 20 iki 30 metų amžiaus, be skitumo teikimo. Su pirmu laišku mėdžiū prisiusti savo paviekslę.

A. Bukauskas, (43) BOX 255, Belle Valley, Ohio.

Pajieskau apsidėmimui merginos nuo 16 iki 20 metų amžiaus, kad būtų laisvų pažiūrų ir mylinči graži seimyniska gyvenima. As esu 20 metų. Mėdžiū prisiusti ir paviekslę, atsakyma duosiu kiekvienai.

A. Sunelaitis, (44) BOX 213, Belle Valley, Ohio.

Pajieskau apsidėmimui merginos nuo 20 iki 27 metų amžiaus, as esu jaunas vaikas—būzinieris. Su pirmu laišku mėdžiū prisiusti savo paviekslę.

A. Valey, (43) 1101 Walnut str., Ottawa, Ill.

Pajieskau apsidėmimui vaikiną ne jaunesnio kaip 28 m. amžiaus, as esu 26 m. ir laisvų persitikimimų megiantis. Platesnių žinių suteiksiu per laiską.

T. Suomaiciūtė, (44) 181 Cardoni av., Detroit, Mich.

Pajieskau apsidėmimui merginos, ne senesnės kaip 23 metų, kad būtų gražios, blaizdos ir laisvų pažiūrų. As esu 26 metų. Kiekvienai duosiu atsakymą. Vyrų mėdžiū nerušnikit.

Vincas Matys, (45) 56 Water str., Palmer, Mass.

Pajieskau apsidėmimui merginos arba našlės, as esu 32 metų vaikas ir turiu eger darbą. Katra norėtu būti laimingesnė už kitas, mėdžiū atsiskauti.

T. Germain, (43) 222 E. st., Detroit, Mich.

Pajieskau lietuviškas apsidėmimui, nuo 18 iki 27 m. amžiaus, as esu 25 m., norėčiau rast draugę laisvų nuomoniu. Su pirmu laišku mėdžiū prisiusti paviekslę.

Vladas Driskius, (43) 85 Warwick st., Newark, N. J.

Pajieskau merginos, laisvos ir mylinčios tvarkų gyvenimą, apsidėmimui nuo 20 iki 30 metų; esu 25 m., svairganičią pėrimu nevertu. Su pirmu laišku mėdžiū prisiusti paviekslę.

P. Ram, (43) 820 Bank st., Waterbury, Conn.

Nevedusios merginos, ženykitės. As pažistu daug vaikių kurie nori ženytis ir gaut gerą-gražią merginą. Taip-pat turiu ir merginų kurios nori gaut gerą vaikiną. Todel nepraleikit progos. Platesnes žinias suteiksiau per laiską.

S. Pionus, 18 Perken Str., Bridgewater, Mass.

Marė ir Julė Kalinauskaitės įjesko savo brolio Kalinausko, Birsų kaimo, Krosnos gmino, Suvalkų gub. Atsiskauti ant šio antrašo: Mat. Viskočka, (43) L. BOX 580, Coaldale, Pa.

A. A. BENED. VAITKUVIENĖ. Spaliu 15 mirė B. Vaitkuvienė palikdama savo vyrą ir 6 kudių dideliame nuiludime. Todel visoms jos gentėms siūmi pranešane.

Juozapas Vaitkus, (44) 297 Portland str., Cambridge, Mass.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGAS BARBERIS, darbas ant visados, mokestis gera. Atsiskauti per laiską.

T. BALKUS, (43) 131 E. Marmack st., Lowell, Mass.

REIKALINGAS Lietuvis barberis, turi gerai mokėti tą darbą. Darbas ant visados, mokestis gera, platesnių žinių klausite per laiską.

J. KALLINS, (44) BOX 406, Frankfort, N. Y.

PARDAVIMAI.

PARSIDUODA FARMA. 120 akierų, visa lygi, apie 40 akierų dirbamos, su gerais būdinkais, visomis masinomis ir gyvuliais—12 karvių, 2 arkliai, 4 kiaulės; pusantros mylios nuo miesto. Platesnių žinių klausite per laiską.

GEO. SIMONAITIS, (46) BOX 41, Ingalls, Mich.

PARSIDUODA Lietuviškas Purnimis, lietuviškas, rusais ir lenkais apgyventoj vietoj, biznis išdirbtas ir geram žmogui galima puikų gyvenimą ir pinigų padaryti. Priešizstis pardavimo—pirkimas didelo biznio.

Antrasas: "POOL ROOM" (45) 1315 Reedsdale str., N. S. Pittsburgh, Pa.

TEMKIT! Vyrus ir merginas mokinan Barberio amato, išmokus parupinan vietą. Reikalaukit informacijos. Smulkstis, (45) 439-3rd ave., Pittsburgh, Pa.

GLOBE BARBER SCHOOL, (45) 439-3rd ave., Pittsburgh, Pa.

BIBLIJA Lietuviška, tikra, pilna, pagerinta. Kaina: Lietuviškos raidės, \$5.00; Gėtikoms raidės, \$3.50. Gaunama tikrai pas: M. X. MOKKUS, P. O. Box 54, Detroit, Mich.

Kadangi tarp visų tautų religija užima svarbią vietą ir kadangi šiandien viso pasaulio akis atkreiptos į didžiąją Europos karę, kuri yra religijos pasekmė, tai būtinai kiekvienas lietuvis turi perskaityti.

NAUJA KNYGA KASTAI YRA RELIGIJA? Teje knygoje yra nurodytas religijos atsiradimas ir jos veikimas nuo pat pirmpradinio žmogaus iki mūsų dienų. Kaina \$2.00 apdaryta \$250. Čia gaunamos ir kitokios visokios knygos. Reikalaujant katalogo ar atsako reikia už 2c. stampa prisiusti.

F. MILASUSKIS, (44) 13 Atlantic St., So. Boston, Mass.

Kuomi yra popiežius ant žemės? Tokiu atgalviu išleido Alex. A. Reio lapelius. Pats uždarydinas parodo kas lapeliuose yra aiskinama. Kaina 2c. Gaunami pas ALEX. A. REIKOW, (44) 216 Orthodox str., Philadelphia, Pa.

Debatai socialistų su klerikalais. Tokiu atgalviu dabar išėjo iš spaudo knygtė. Joje aprašyti tie pa-garsieji Lowellio debatai, kuriuos klerikalų debatoriai "kolozijos klerikalų" socialistų buvo taip sumušę, kad palikė visus savo "formius" turėjo begi iš svetainės.

Knygtė turi 45 puslapių gryno slaitymo ir labai parankaus formato kišenių nesiotis. Joje telpa vis geresiai klerikalų argumentai prieš socializmą, visa jų išmintis, visas jų "moksas", ir ten pat seka socialistų atsakymai, kurie ant kiekvieno žodžio sukurta tuos klerikalų argumentus ir visa jų "moksas" į skutus.

Susipratę darbininkai turėtų pasirupinti, kad tos knygtės kuo daugiau paskleidus tarp tamsios mios. Gaunama "Keleivio" redakci-jų, kaina tik 10c.

Suvenio 10c. į popieria ir pasisk prastam laiske. Norintiems daugiau imt duodame nuositi.

"KELEIVIS" 255 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"RUSIJOS REVOLUCI-JOS" PAVEIKSLO prmoji spauda jau išsibaigė, iš naujo bus atspausiti apie Lapkričio

"LAIKAS ATEJO
PERGALETI ARBA
PASIDUOTI.

MUMS YRA TIK VIENAS
PASIRINKIMAS. MES JI
PADARĖME." —
Prezidentas
WOODROW WILSON.

PRISIDEKIT SAVO DALIA LAIMET SZIĄ KARE!

Pirkite Suv. Valst. Valdžios Bondsus! Antra Laisvės Paskola.

Suvienytų Valstijų Oficialis Pranešimas.

Kariaukite arba leiskite savo doleriams už jus kariauti. Dėdei Samui reikalinga visa ko, ką tik jūs galite jam suteikti.

Bet jis neprašo duoti jam pinigų.

Jis prašo jus paskolinti jam savo dolerių. Jūs esate tikras, kad jūs atgausite juos atgal.

Ir jis mokės jums \$4 į metus pelno už kiekvieną \$100.

Pagelbėkit jam laimėti!

Reikalinga dešimtys milijonų pirkėjų S. V. Valdžios Bondsų.

Reikalinga labai galinga spēka.

Jūs galite pirkti ant "lengvų išmokėjimų."

Kiekvienas bankininkas arba bondsų pardavėjas, kiekviena departamentinė sankrova arba viešas urėdininkas arba Laisvės Paskolos Užsirašymo stotis pagelbės jums užsirašyti.

Jūs sutauptysite pinigų, kuomet jūs gelbėsite Dėdę Samą.

Prezidentas Wilsonas paskyrė Spalių 24 kaip "Laisvės Dieną." Jis prašo JUS užsirašyti Laisvės Bondsus dabar — Prieš Spalių 24. Padarykite tai — taip, kad ta diena būtų didžiausia diena mūsų istorijoje — taip, kad ji pažymėtų didžiausią darbą Amerikos žmonių — viską, nesuvaldomą viršūnės ir viena didžiausių karės paskolų gavybės — mūsų atsakymą į kandytojus, paniekintuosius ir žeidimus mūsų priešų.

DARYKITE TAI ŠIANDIEN!

Patriotiskasis Aktas.
Prakilnus Sentimentas.
Vertingas Pavyzdys.

Sekantis laiškas yra vienu iš tūkstančių laišku apšviestų Salies Izdo Departamente, kurie išparodo patriotinę draugiją, kliubų ir kitių organizacijų, susidėjęs iš ateivių, bendrą darbavimąsi delei "Antrosios Laisvės Paskolos 1917." Jie ištikrųjų duoda prakilnų pavyzdį, vertą pasekimo kitoms šios šalies organizacijoms.

Madison, Wis., Oct. 11, 1917
Hon. William G. McAdoo,
Secretary of the Treasury
Washington, D. C.

Mano brangus Pone: —
Turiu sau už garbę pranešti apie apturėjimą laiško, paraginancio, kad mūsų

draugija išrinkti Liberty Loan Komitetą ir pranešti publikacijos biurui vardus ir antraštes išrinktųjų komitetan žmonių.

Smagu man užtikrinti jus, kad kiekvienas mūsų draugijos narys (iš viso apie 40 narių) pasiryžę pirkti Jungtinių Valstijų Laisvės Paskolos 1917 m. Bondsus, be jokio išsiskalbėjimo. Mes jaučiame, kad tatau, ką mes galime nuveikti mūsų kraštui yra tik mažas ir lengviausias patarnavimas, kokį mes padarome pirkdami minėtus bondsus.

Dabartinio krizio laiku, jeigu mūsų valdžia pareikalaus paskolinti jai be jokio pelno mūsų sutauptus pinigus, mes noriai paskolintume. Jeigu ištikrųjų būtų reikalaujama iš mūsų at-

duot viską ką turime, mes noriai padarytume tatau, bet tiek iš mūsų nereikalaujama.

Šiose dienose, išbandančiose žmonių sielas, mūsų šalis reikalauja nieko kito, kaip tik leidimo turėti užtikrintą pasaulį teise, daugiau reikiama, negu bankinis interesas. Šitokiame aplinkybėse man rodosi, kad tasai, kas atsisako pirkti Liberty Bondą nėra ištikimas amerikietis, neigi biznierių.

Del lašo mūsų šalies, prie kurios mes esame taip drusčiai ir tikrai prisirišę, tikimės, kad visi nariai visų šalies draugijų paseks mūsų pavyzdį.

Ištikimas Jums,
Hilbert Liess.

KAIP PIRKTI LAISVĖS BONDSUS.

Elkite į savo Banką, ar Bile Banką — į bile Departmentinę Sankrovą — į bile kokį Skrajojantį Eskadroną pardavinėtojų bondsų — arba į THE LIBERTY LOAN SUBSCRIPTION STATION, 50 STATE STR. (1 lubos), ir padėkit savo užsakymą už Laisvės Bondsus.

Jūs galite pirkti Laisvės Bondsus lengvais išmokėjimais, \$1 įmokėti už \$50 Bondsą ir likusius po \$2 į savaitę; \$2 įmokėti už \$100 Bondsą ir likusius po \$4 į savaitę.

Laisvės Paskolos užsirašymo stoty, dabartiniai Laisvės Bondsai bus pardavinimi, užvardijime po \$50 iki \$1,000.

Atminkite, Laisvės Bondsai yra S. V. Valdžios Bondsai, budami valdžios priedu mokėt visą vertę Bondsų užstojus laikui, ir pelna kas pusę metų, auksu. Jiem sueina laikas lapkričio 15, 1912, bet gali but išpirkti Valdžios apie ir po lapkričio 15, 1917.

Yra perkeliama ir gali buti tuojaus išmaišyti į grynus pinigus vienu laiku. Nepamirškite padėti savo užsakymo šiaandien bile kurioje viršminėtų vietų.

LIBERTY LOAN COMMITTEE

Užsirašymo Stotis, Pirmas Augštas, 50 State Street, Boston arba So. Boston Trust Co.

LEONAS ČEKANAUSKAS NUSISOVĖ.

Šiomis dienomis Binghantone, Arlingtono Hotelyje, nusišovė Leonas Čekanauskas, 25 metų amžiaus lietuvis.

Saužudystės priežastis tikrai nėra žinoma, bet spėjama, kad Čekanauskas atėmė sau gyvastį bijodamas karės. Kitokių motyvų nesimato. Jis dirbdavo Endicott-Johnson and Co. dirbtuvė ir neblogo uždirbdavo. Tarpe savo draugų darbininkų jisai turėjo gerą vardą kaip apsišvietęs ir išmintingas vyras.

Aną vakarą Čekanauskas nuėjo hotelin ir pasisamdė sau kambarį. Savo vardą ir pavardę hotelio knygoj jis užrašė tvirta ir aiškia ranka, kas liudija, jog jis nebuvo susinervavęs. Apie 11 val. vakare vienas viešbučio patarnautojų užuodė dumus. Apsidairęs, jis patėmijo, kad

dumai rūksta iš Čekanausko kambario. Kada atrakinta duris, Čekanauskas sėdėjo vidury kambario supamoj kėdėj negyvas. Jo galva buvo truputį pasvirus ant šono, viena ranka kabojė per kėdės aukunę, o ant jo krūtinės nuo šviesios drapanos; ant grindų gulėjo į baltą skepetaitę suvyniotas revolveris ir ta skepetaitė taipgi degė. Čekanauskas, matyt, negalėjo į revolverį žiūrėti, tai apvyniojo jį ir tik tuomet prisidėjęs prie krūtinės paleido sau kulipką į širdį.

Vėlionies kišeniųje atrasta laiškas adresuotas jo broliui. To laiško originalo neteko matyti; jį paskelbė anglų laikraščiai savo vertime. Išvertus iš anglų kalbos, Čekanausko laiškas skamba taip:

"Brangus broli Valentinė: "Aš turėjau daug smagių valandų su tavim ir tavo žmona Jieva, bet gyvenimas

verčia mus persiskirti. Aš nenoriu matyti pasaulio tokią išvaizdą, kaip jis yra šiaandien. Aš einu į pasilį ir išsėsiuos ramiai. Apie mano ateitį nesirūpink. Skleisk apšvieta kiek tik galėdamas, o tuomet tigras negrauz jūsų širdies."

Viešbučio savininkui taipgi buvo paliktas raštas, kuriame vėlionis atsiprašo už tą nemagumą, kokį gali padaryti jo nusižudymas.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia

Sutaisom Receptus su didžiausia atyda, nežūrint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški. Gyduoliai galite gauti, kokias tik pasulyje vartojate, taipgi visados randasi lietuvių apytiekorius.

EDWARD DALY, Savininkas
18 Broadway, So. Boston.

Galite reikalauti ir per laiškus, o mes per ekspresą gyduoliais atsisiųsiame.

Redakcijos Atsakymai.

Zig. J. Songailai. — Patariame tamsistai perskaityti mūsų bendradarbio "Sąjunga" straipsnį, "Kooperacijos klausimu" ir paskykitę ką nors raškesnio. Prištustas straipsnelis yra vien agitatyviško turinio, bet ne daug ką pasako.

Žemaitukui. — Tamistos straipsnį gavome ir peržiūrėsim. Ačiū.

A. Loveliečiui. — Ačiū už rašinėjimą, bet del stokos pavietos negalime įdėti.

Pasaulio Piliečiui. — Ačiū. Apie tai gavome pirma nuo kito mūsų korespondento. Senam Singeliui. — Atsiųsime su "Stikleliu" tai ir gerai. Rugoti kapitalistams už pabranginimą tu nuodų nėra reikalo.

Atitaisymas klaidos. Pereitam "Keleivio" num. (17 Oct.) korespondencijos iš Montello, yra klaida. Pa-

sakyta: "Drg. Babliauskaitė atidarius susirinkimą pasakė trumpą prakalbėlę." Turi but drg. Babliauskienė. H. K. Maziukas.

GERA SVEIKATA—TAI MUSŲ REIKALAVIMAS.

Kaipgi patenkinti taji didįjį reikalavimą — geros sveikatos? Atsakancia priežiūra skilvio. Nuodai visuomet randasi žmogaus organizme. Jie išsidalina virškinimo kanale. Daugelis pavojingų ligų negali but išvengta, jeigu išsidalinimas maisto nėra atsakanciam veikime. Trinerio Karčiojo Vyno Amerikoniškas Elixeris išvalo skilvį ir virškinimo kanalus, prasalindamas bereikalingus ir nuodingus dalykus iš jų ir sustiprina visa sistemą. Šitas vaistas yra kaipi inkaras visose skilvio blogenybėse, nevirškinime, vidurių užkietėjime, galvos skaudėjimuose,

se, nevirškinimuose, kraujo ir visuotinuose apsilpnėjimuose.

Trinerio Linimentas taipgi padaro tą patį, budamas pasekmingiausiu vaistu reumatizmo, neuralgijos, strėnų gėlimo, nikstelėjimo ir panašiose blogenybėse. Karės mokesčiai biskį pabrangino Trinerio vaistus, bet tas yra nieku prieš didumą pagalbos, kokią suteikia Trinerio vaistai sveikatai. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1343 South Ashland ave., Chicago, Ill.

Jonas A. Katkus

UŽLAIKAU VISOKIŲ KNYGŲ IR KITOKIŲ DAIKTŲ.

Galima gauti pirkti visus Amerikoje leidžiamus laikraščius, taipgi ir juos užsiprenumeruoti. Krautuvė atvira nuo 7 iki ryto iki 12 vidurnakties.

Toliau gyvenantieji gali keiptis laiku nuo adresu: (?) J. A. KATKUS
2204 Forbes st., Pittsburgh, Pa.

SE TAU BONKĄ RAULAI!

Sloan's Linimentas užsitarnavęs sau vietą, kaip pasitikėtinas šeimyniškas vaistas, tūkstančiuose medicinose sėpu. Pasitikejimas juomi remiasi ant jo pasekmingumo prašiniame skausmo nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų gėlimo, sustingimo raumenų, užsėdėjimo, nikstelėjimo ir tt. Svarsnis ir patogusis vartojimui, negu plesteris bei mostis. Greit pagelbsti ir nereikalauja intrinimo.

Visose aptiekose po 25c, 50c, ir \$1.00.

Sloan's Liniment
KILLS PAIN

Vietinės Žinios

Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugija remia socialistų kandidatus.

Pereitame Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugystės susirinkime d. A. Kupstys padavė prašymą, kad draugija kiek paaukautų socialistų rinkimų kovos reikalams. Nutarta paaukauti \$15.00. Tai yra tikrai darbininkas žingsnis. Draugijai priguli už tautai nuo darbininkų dėka.

Prie to reikia pastebėti, kad šiais metais atsiranda Bostone daug žmonių-biznierių, kurie remia socialistų kandidatus; vienį jų duoda savo automobilis socialistų kalbėtojams važinėti kiti aukauja pinigų. Taip ve anąsyk p. A. Ivaskевичis tam tikslui paaukavo net \$10 ir davė dykai automobilį.

LSS. 60-os kuopos vakarėlis. Spalių 20 d. vakare Lietuvių Salėje buvo šio sezono pirmas LSS. 60-tos kuopos surengtas vakaras. Scenoje statė komediją O. S. S.

Begalo daug publika pri juokino ypač d. F. Ramanauskas Onufro rolėje savo tikrai artistiška komika.

Visi komedijos artistai lo šė gerai. Pažymėtina, kad šiais metais LSS. 60-tos kuopos artistų būrelis padidinė keletas naujų artistų, tarp kurių yra taipgi p-lė Ona Zvingiliūtė. Tikimasi, kad artistų netruks ir didesniems veikalams, kaip v. Marija Magdalietė, kuri tą veikalą jau mokina ir 2. gruodžio vaidins Dudley O. pera House svetainėje; pas kvi žadama sušost "Kryžėvi" ir kitus didelius veikalus.

Šis pirmas LSS. 60-to kuopos vakarėlis nusisekė žmonių prisirinko apšiai Po teatro buvo šokiai.

Bostonas sako, gaus pieną po 10c. už kvortą.

Massachusetts Public Safety komiteto narys, kuris podraug yra maisto administratorium, p. Endicott pasitaręs su H. P. Hood and Sons korporacija, paskelbė kad Bostone bus įsteigta 50 pieno sąkrovų, iš kur Bostono gyventojai gausią pieną po 10c. kvortą. Hood kompanija išleisianti tankius \$1 vertės tikietus Nusipirkę tą tikieta už dol gaus 10 kvortų pieno. Tu rintieji tokius tikietus galė gaut kiek jiems reikia pien kiekvienoj tokioj naujai įsteigtoj pieno sąkrovj, kurios vadinsis H. P. Hood and Sons Co. Milk Station. Tose pieno stotyse tečiaus negalima bus nusipirkt "pantės" pieno, nes tikietas padalytas į dešimt dalių ir galima bus imt. ne mažiaus vienos kvortos.

Bet norintieji gaut pieną po 10c. kvortai, turės patį nueit ir pasiimt.

Sakoma, kad minėtoji firma visą savo pieną aukauja visuomenės labui ir pardavėnės pieną pigesne kaina negu kur-nors kitur didmiesuose.

Birutės Kanklių Choras rengia 3 d. lapkričio šokius ir koncertą. Prašo apilinkės draugijų ta vakarą nerengti savo vakarų, už ką iš kalno tariame aciū.

Prakalbos!

Rengia Liet. Socialistų Sąjungos VI Rajonas 28 dieną Spaliu-Oct., nuo 7:30 vakare. Lietuvių Labdarystės Dr-jos Svetainėje, Kampas E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass. Kalbės įjymi Naujos Anglijos veikėja, dr-gė Z. M. Puišūtė.

Kviečiami visi atsilankyti. Įžanga dykai. Komitetas.

DR. A. L. KAPOČIUS,
Dentistas.

Baigė mokslą garsioj Tufts kolegijoj ir atidarė savo ofisą po numeriu 251-253 Broadway, So. Bostone. Dabar lietuviai turi savo daktarus ir reikale gaus teisingą ir prielankią pagelbą. (?)

LSS 162 kuopos prakalbos.

Pereitą nedėdienį Bostone įvyko LSS 162 kuopos parengtos prakalbos. Kalbėjo M. Dusevičius ir K. Zurinkas. Prakalbos padarė gerą įspūdį. Prie kuopos prisirašė keli nauji nariai. Žmonių į prakalbas susirinko nemažas būrelis. Aukų ešoms padengti suaukauta \$5.98, už kuriuos aukavusiems varde kuopos tariai širdingą aciū.

Spalių 26 pėtnyčios vakare nuo 8:15, People's Temple Salėje ant Columbus ave. netoli Barkley st. bus prakalbos Darbininkų Tarybos, kai pės garsiausias kalbėtojas Scott Nearing. Kiekvienas iarbininkas į tas prakalbas uri atsilankyti.

Komitetas.

BRIGHTON, MASS.
Pasekmingos prakalbos.

Spalių 21 d. čia buvo LSS. 67 kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo d. Z. Puišūtė. Kalba padarė puikų įspūdį. Prie kuopos prisirašė 23 nauji nariai.

Antrą atvėju kalbėjo apie moterų reikalus. Rezultate susitvėrė LMPs. kuopa iš 23 narių. Tai reiškia, buvo pasekmingos prakalbos.

Aukų lėšoms padengti surinkta \$12.05, už kuriuos aukavusiems tariame širdingą aciū. A. Lak—kas.

Linksmų Šokiai!

Brightono Lietuvių Kooperacija rengia šokius ateinančią subatą, Spalių 27 d. nuo 7:30 vakare. Nepraleiskite progos, nes dabar laikas pasišokti. Įžanga bus nuipiginta. Visus širdingai kviečia Komitetas.

D. L. K. VYTAUTO BENO
Muzikališka Mokykla.

Mokiname grajit ant visokių instrumentų, kurie norite pasimokyti kreipkitės. (48)
339 Broadway, So. Boston, Mass.
M. Grubbs, Direktorius.

Harko Siutai

Harko Overkotai

Juozas Zupkauskas.

PAKVIETIMAS

Siuomi aš Juozas Zupkauskas užkvičiu savo tautiečius ir draugus ateiti pamatyti mane, kuomet jums reikės SIUTO, OVERKOTO, APREDAIŲ ar ČEVERYKŲ. Aš pats jums visuomet patarnausiu atsakančiai. Aš širdingai dėkvoju jums už jūsų paramą praėjtyj, kartu tikėdamas paramos ir ateityj.

Mūsų rudeniniai ir žieminiai naujos mados Siutai ir Overkotai

Jau dabar gatavi didžiausiam įvairumė materijų ir madų, kuriuos galima pirkti stebėtinai pigiai. Nelaukite iki praeis pusė sezono, bet ateikite dabar ir išsirinkite sau Siutą ar Overkotą, nes dabar geras laikas yra iš ko pasirinkti. Dėvėkite juos jų sezono.

Siutų ir Overkotų kainos nuo \$12.50 iki \$30.

Mes taipgi užlaikome visą eilę Vyrų Papuošalų, Skrybėlių ir Čeverykų.

Ceverykų kainos nuo \$4 iki \$10.

Mes gvarantuojam, jeigu kuomi nors busite neužgandinti, tai mes apmainysime arba sugrąžinsime pinigus. Ateję klauskite p. J. Zupkausko.

S. H. HARRISON CO.

662-672 Washington Street, Boston, Mass.

GYDUOLĖS NUO KOSULIO

Reikalaujamas gyduolių nuo kosulio, kiekvienas geidžia gygti tik geras gyduolis. Niekas nesuklys, kas pasirūpins gyduolių, išmėgintų laiku ir pasekmingu, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsam Plančiams). Neuztenka aptiekti reikalaujanti tikrai "ko nors nuo šalčio". Paprastas pasakyti pilną vardą reikalaujamos gyduolės yra labai pagrįmtas vertas, nes apsaugo nuo imitacijų ir padirbtų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severa's Balsam Plančiams gydyd pasekmingai kosulį ir peršalimą, taipgi sirguliavimus, kuriuose kosulys yra pirmiausia aprašėsimui, pavyzdžiai, kulsys iš priežasties influencijos, uždegimo pleuros, traukučiuojančio krupo, užkimo arba uždegimo dusaunio. Šita gyduolė yra gera kaip veikimas, taip ir saugusis.

Severa's Cold and Grip Tablets
(Severa's Plančiams nuo Peršalimo ir Gripo) yra žinomos tomi, kad jė gali peršalimą labai trumpai laiku. centai.

Kainos: 25c ir 50c centų — viur aptiekoose
Severa's Balsam Plančiams Gyduolis parduodamas tikrai aptiekoose. Visuomet atsilaukite "Severa's" ir pasakykite pilną gyduolės vardą. Jeigu arli negalima gauti, tai užsisakyti, išsiųs tiekėjas.
W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa

Ar esi nervuotas ir negali naktį užmigti?

Jeigu taip, tai pamėgink stiklą karšto

BORDEN'S Malted Milk
IN THE SQUARE PACKAGE

pirmą eimio gultį. Jūs gausite tikrai sustiprinantį maistą, kuris nuramins jūsų nervus ir suteiks ramų miegą.

PIRK PAKELĮ SIANDIEN
Parsiduoda visuose aptiekoose.

Išpildyk šią kuponą ir pasiųsk Malted Milk Dept., Borden's Condensed Milk Co., New York.

Idėk už 10c. stampą ir gausk mūsų rankvedį ir sampelį, pakaitinai išbandymui.
Name
Address

LAWRENCE, MASS.
DIDELIS ir PUİKUS BALIUS!

Rengia LMPs. Birutės 8 kpt., Subatj, 27 (Spalių) Oct., 1917m. Prasidės 6:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakties. Svetainėje SAUNDERS HALL, 264 Essex Street.

Bus tai puikusias balius šiame sezono. Visi atsilankykite. Kvietia Komitetas.

REIKALINGA KNYGVEDĖ. So. Bostono Lietuvių Kooperatyviskai Krautuvi. Privalo suprasti gerai savo darbą, o balius bus užtikrintas darbas ir gera alga. Platinę informaciją norėdams kreipkitės į sekretorių šiuo adresu: (48)

A. NAVIKAS,
212 Broadway, So. Boston, Mass.

Apvaikščiojimas.

Brightono Lietuvių Kooperacija rengia metinį apvaikščiojimą 29 d. Lapkričio-Nov. Prasidės nuo 12 val. diena. Programas bus labai įvairūs, užkviesti karsus kalbėtojai ir solistai, bus perstatytas teatras, o po teatro šokiai. Aplinkinių miestų lietuvių meldžiam ant tos dienos nieko nerengti, bet visus atsilankyt ant mūsų apvaikščiojimo. (47)
Komitetas.

Piano lekcijos

Duodu piano Lekcijas pradiniam mokiniams už labai prieinamas sąlygas. Jeigu norite platesnį žinių klausit ypatingai arba per laiška. (?)

Ona Raulinaitis,
239 L Street, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA pigiai lovos ir kiti rakandai. Galima matyt pas M. Raulinaitis, 239 L street, So. Bostone.

5-tas Metinis Balius ir Šokiai

Lietuvių Jaunų Vyrų Klubas turės gražų pasilinksminimą panedėlio vakare, 29 Spaliu-Oct., nuo 8 vakare iki 1 v. diena, New Bethesda Salėje, 409 Broadway, So. Bostone. Tikietų kaina: merginoms 25c, Vyrams 35c. Atsilankykite visi. Komitetas.

PARSIDUODA PIGIAI

puikus rakandai (daiktai). Turiu išvažiuot ir kitą miestą, pasiskubinkite, nupirskite pigiai. Pamatyt galima pas

F. Stropienė,
6 Loring Street, So. Boston.

ŠTUKA Naujasis Išradimas

Paimk kaladę kazirų, ištraukęs viena kazirą idėk į stiklą pilną vandens, bežurint tą kazirą pražūna stiklas ir vel jį atrandai tarp kitų kazirų. Prisiųskite 25c. gausite tą stiklą ir magijos katalozą.
THE MAGIC SHOP,
Holbrook, Mass.

SAUGIAUSIA BANKA

So. Boston Trust Co.

(Buvusi Mattapan Deposit & Trust Co.)

474 Broadway, So. Boston, Mass.

KAPITALIS \$200,000.00

Perteklius ir neišdalintas pelnas 55,000.00

JOSEPH A. MAYNAR.—PREZIDENTAS

TAUPINIMO SKYRIUS. Ant padėty apsaugai pinigų, priskaitomas nuosimtis 12 kartų per metus—paskutinę dieną kiekvieno mėnesio.

BANKA ATIDARYTA SUBATOS VAKARAIŠ nuo 7 — 9 padėjimui pinigų taupinimo arba čekių skyriuje.

PADET PINIGUS Į BANKĄ GALIMA PRISIŪST PER LAISKĄ, todėl labai paranku toliau gyvenantiems. Susikabėt galima lietuviškai, nes Bankoj dirba lietuvis Jonas Zilinskis.

Prie So. Bostono Trust Co. Banko priguli visi žymesnieji lietuviai: K. Sidlauskas, aptiekorius ir Liet. Selp. Fondo kasierius; Jonas Mathus; F. J. Bagočius; Antanas Ivaskievicz ir daugelis kitų.

Todėl lietuviams pranešame, kad nelauktyt savo pinigų kur nors neistikimose vietose, bet padėty į saugią banką kuri yra po Valstibės priežiūra ir kuri moka visiems teisingai nuosimtį. Padėt į banką galima ir po mažai.

Kas nori būti turtingu, tas savo sutaupytus pinigus privalo dabar pasiųsti į RUSIJOS VALSINĘ APSAUGOS BANKĄ!

Nes tikrai dabar rublio kaina žema.

DIDIAUSIS LIETUVIŲ BANKAS MASS. VALSTIJOJE—JUUZO KAWALIAUSKO. Tel. Richmond 843 BOSTON, MASS.

111 Salem Street, BOSTON, MASS.

PINIGUS ant apsaugojimo priimu ir moku 4 procentus.
PINIGUS Rusijos perku ir parduodu pagal žemiausią dienos kursą.
PINIGUS pasiūnė į Rusijos Valstibinį Apsaugos Banką ir siuntėjams pristatau, greitai laiku to banko knygtes.
PINIGUS į Rusiją pasiūnė pautu ir telegrafu. Siuntėjams pristatau parasus adresu.
PINIGUS įteikiu per 4 dienas gyvenantiems Rusijoje, jei tikrai siuntėjai to nori.
PINIGAI man įteikti gvarantuojami mano kapitalu—\$50,000.00.

Bankierius JUOZAS KAWALIAUSKAS, 111 SALEM ST., BOSTON, MASS.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT "KELEIVI."

Vaidas Oklahomos Aliejaus lauko nepartoli nuo Buck Run Oil Co. žemės.—Daugelis vargšų liko turtuoliais iš šių Aliejaus Siutinių.

Vargšai Lieka Turtuoliais

Iš Kansas City Star, Sunday, July 22, 1917.

Praturto iš aliejaus.

Tris šėrai Trapshooter Oil kompanijos suteikė p. Arnold didelį lobį.

Wichita, Kans. July 21.—E. W. Arnold iš Lawnd, Kans., vienas iš pirmųjų investorių Trapshooters Oil Co. jaučiasi špagiai. Arnold atvyko kaip į Wichita, kad praleistų keletą "savo suklaidų uždirbtų" dolerių.

Bet p. Arnold ne vien smagus — jis taipgi myli savo moterį, nes jeigu ne jo moteris, tai jiai būtų tuos savo sėrus pardavęs už \$700 ar \$1,000. Mat, perėjame rudenyje, p. Arnold su devyniais savo draugais, nupirkę dvylika pajamų sėrus Trapshooters Oil Co. p. Arnold nupirkę sėrus už \$300.

Kuomet pereitame rudenyje, p. Arnold su sėrus moterimi lankėsi Wichita, vienas iš aliejaus žinovų pasiūlė Arnoldui kaip DABAR. Tie investoriai, kurie su atsarga ir aiškianuožiūra įvedę savo pinigus DABAR į sėrus atsakančių augančių aliejaus kompanijų, rekomenduoją my ir pasilomų pastovų ir geros reputacijos firmų, įgis ateityje milžiniškus pelnus iš savo šiandieninių investavimų.

"Nepanauk," užkreikė mano moteris, "Jeigu ir prapultų tie pinigai, tai visgi nedaug, o kartais galime dar išlaikyti." Arnold paklausė savo moters ir sėrus pasilakė.

Vakar levalgydamas su pažįstamu, p. Arnold pasirašė. "Man kiekvienas sėras Trapshooters Oil Co. atneša po \$166.50 kasdien. Aš turiu tris sėrus. Jeigu tamsta moki skaitliuoti, tai gali išskaitliuoti kiek aš gaunu ir metus. Aš nemėginau apskaityti."

"Tokią mano laimę," tęsė jis toliau. "Aš mėginau prikabinėti viena savo draugą, kad jis pirktų už \$100 sėrus, bet jis atsakė, teisingai, kad visus pinigus sukūšis į savo galvijų farmą. Pastilau jam paskolinti tą \$100, bet ir tai atsakė."

"Vėliau mes savo sėrus padalinome į mažiausias šmotelius, o šiandien mano draugas nupirkę viena tokių šmotelių už užmokėjo 6,000.00, kuomet pereitame rudenyje jis nenorėjo mokėti \$100 už viena pilną sėrą."

Vos tie metai kaip Trapshooters Oil Co. buvo suorganizuota Linwood Parke. Vsi pirmieji šėrininkai buvo šaliai. Šiandien p. Arnold vėlyje geriau šadyt negu pinigų skaitliuoti.

"Mano 100 padarė man \$100,000.00"—tęsė p. Arnold. "Vienas iš mano pažįstamų iš Eldorado pardavė savo sėrus už \$30,000.00, bet jeigu jis būtų tiek ilgiau palaikęs, būtų gavęs \$70,000.00 daugiau."

OKLAHOMOS ALIEJAUS KOMPAINIŲ ŠERININKAI PELNO MILJONUS.

Aliejaus padarė daugiau milijonų, negu kokia nors kita pramonė ar biznis pasaulio. Bet dar didesnę daugybę milijonų bus padaryta ateityj. Nes aliejaus biznis yra saugiausias ir pelningiausias.

ALIEJUS REIKALINGAS VISUR IR VISUOMET. Pasaulis greitai keičiasi nuo anglies į aliejaus gadyne, nes daug švaresnis, greitesnis, pigesnis, patogesnis. Aliejų negalima du kartu panaudoti, nes jis su dega—išnyksta. Užtai aliejaus labai trūksta, nes visur naudojamas. Todėl aliejaus kainos nuolat kyla ir toliau dar labiau kils, o su kilyu kainų kartu kyla ir aliejaus kompanijų pelnai.

MILŽINISOKS DAUGYBES ALIEJAUS guli po Oklahomos žeme. Tik maža dalis Oklahomos aliejaus laukų išnaudota. Dideli turtai laukia tų žmonių, kurie pasiekė tas daugybes aliejaus. Ar tamsta busi vienu iš tų laimingųjų?

Neprigulmingos Aliejaus Kompanijos Turteja.

Standard Oil Kompanijos trauktas nebekontroluoja aliejaus biznį. Neprigulmingos (independent) aliejaus kompanijos smarkiai išliko paskutiu laiku ir jė įtekė aliejaus biznįje didinasi diena iš dienos. Šėrininkai nerigulmingų (independent) aliejaus kompanijų šiandien gauna kasdien besididinančius pelnus. Štai tik mažas pavyzdys pelnų: kelių aliejaus kompanijų, kurių sėrai trumpu laiku pakilo sekanciai: Midwest Refining pakilo nuo \$25 iki \$177, Cosden nuo \$5 iki \$27, Cosden Oil and Gas nuo \$6 iki \$18, Elk Basin Petroleum nuo \$7.50 iki \$14, Merritt Oil nuo \$5 iki \$29, Federal Oil nuo 37c. iki \$8, Sasulpa Refining nuo 87 iki \$16, Oklahoma Producing and Refining nuo \$5 iki \$14. Beveik visos šios pamintos aliejaus kompanijos neseniai susiorganizavo ir pradėjo biznį.

Anglij Gadynė Baigesi—Aliejaus Gadynė Prasideda.

Milžiniškus pelnus: procentais, sėrus bonusais ir marketo pelnais nuolat gaus tie investoriai, kurie turi pirke DABAR perka sėrus užtikiamų neprigulmingų aliejaus kompanijų. Milonai pelnų, kurie tapo suverti praityje aliejaus biznįje yra maža dalis, sulgyčius juos su tais milonais, kurie bus padaryti ateityje šitame saugiausiame ir visų biznį. Pasaulio istorijoje nelaujo ir nebus tokios gadybės, tokių auksciu praug kaip DABAR. Tie investoriai, kurie su atsarga ir aiškianuožiūra įvedę savo pinigus DABAR į sėrus atsakančių augančių aliejaus kompanijų, rekomenduoją my ir pasilomų pastovų ir geros reputacijos firmų, įgis ateityje milžiniškus pelnus iš savo šiandieninių investavimų.

Mūsų Firma Rekomenduoją Dabar Sėrus Šių Užtikiamų Aliejaus Kompanijų:

INVADER OIL and REFINING Co. Sios kompanijos sėrai pakilo jau iki \$6.99. Moka po 1 procentą kas mėnuo (ant par.)—12 procentą į metus.

BUCK RUN OIL Co. Jauniausia. Sios kompanijos sėrai dabar parsiduoda tik po \$1.00. Mes tikime, kad sios kompanijos sėrai smarkiai kils ir bėgiu kelių mėnesių irgi pradės mokėti procentus. Didensis skaitliu sėrininkų sios kompanijos dabar yra lietuviai.

JEIGU TAMSTA BUTUM INVESTAVES \$100 į sekančių kompanijų sėrus, kuomet jie pirmiausiai buvo siulomi, tai tamsta butum įsigijęs sekančius turtus:
\$100 investuotų į Lucille Oil Co. pakilo vertė \$16,000 \$100 inv. į The Producers Oil Co. pak. vert. \$25,000
\$100 investuotų į Spencer Oil Co. pakilo vert. \$16,000 \$100 inv. į The Home Oil Co. pakilo vert. \$40,000
\$100 investuotų į Quaker Oil Co. pakilo ver. \$20,000 \$100 inv. į The Coline Oil Co., pakilo vert. \$16,000
\$100 investuotų į The Trapshooters Oil Co., pakilo vertė \$100,000.00.

Zmonės padaro turtus iš gerų investavimų—ne iš darbo. Gerai investuotas doleris atneša šimtus, tukstancius naujų dolerių pelno. Todėl, leisk tamsta savo pinigus į darbą, tegul jie neša tamstai pelnus. DABAR tamstos proga nusipirkti sėrus augančių aliejaus kompanijų. Nepraleisk tos aukšinės progos. Pirk sėrus DABAR, kuomet jie pigūs, nes vėliau mokėsi brangiau ir mažiau gausi pelno. Nelauk, siųsk savo orderius TUOJAUS.

Prisiųsime Dovanai žemlapį Oklahomos, Kansas, Texas ir Meksikos aliejaus laukų, taipgi ir pilnas informacijas. Rašyk TUOJAUS.

JOHN ILGAUDAS, Mgr. A. WOOD & CO., Inc.

110 So. Dearborn St., Room 1016. Phone Randolph 4988. Chicago, Ill.

Pasarga: Ofisas atidarytas Subatos vakarais iki 9 val., o nedėliomis nuo 10 iki 3 po pietu.

Gerbiame: Malonėkėti tuojaus prisųsti žemlapį aliejaus laukų—Oklahomos, Kansas, Texas ir Meksikos, taipgi pilnas informacijas apie sėrus BUCK RUN OIL CO.

Vardas-pav. Miestas

Pilnas Adresas.